

ACOM

DE BOND VAN DEFENSIEPERSONEEL

nummer 5 - 2021

- 'Herdenken: een brug bouwen tussen verleden, heden en toekomst'
- SOD: Defensie geconfronteerd met effecten opschorten overleg
- Pensioen: ABP boekte in 2020 een beleggingsrendement van 6.6%

Journal

Lid worden, zijn en blijven... de voordelen van het lidmaatschap:

1. De ACOM behartigt uw belangen in de eerste plaats door via onderhandelingen met de werkgever goede arbeidsvoorwaarden te bewerkstelligen. Bovendien staan gespecialiseerde juristen klaar voor individuele belangenbehartiging en rechtshulp.
2. Post-actieve militairen kunnen rekenen op actieve belangenbehartiging door de ACOM inzake:
 - pensioenen,
 - sociale zekerheid en
 - ziektekosten.
3. Onze juristen zijn elke werkdag tussen 08.45 en 12.30 uur te bellen voor eerstelijns advies of het maken van een afspraak op ons secretariaat te Leusden.
4. Vertegenwoordigers van de CCOOP, de ambtenarencentrale waarbij de ACOM is aangesloten, zitten in het verantwoordingsorgaan van het ambtenarenpensioenfonds ABP. Zo oefent uw bond invloed uit op het beleid van het pensioenfonds.
5. Maar de ACOM helpt u ook bij het doen van uw belastingaangifte zodat u geen cent teveel betaalt aan de fiscus.
6. Voor advies en bijstand kunt u in uw regio aankloppen bij het regiobestuur. Indien gewenst komen wij daarvoor bij u thuis.
7. De ACOM organiseert ook 'seniorenbijeenkomsten' overal in het land.

Maar uw bond biedt u nog meer:

Voor wie, buiten zijn/haar schuld om, financieel in moeilijkheden is geraakt, reikt ACOM een vangnet aan in de vorm van het Fonds Maatschappelijke Bijstand.

Boot assurantie adviseurs werkt al bijna 40 jaar samen met de ACOM als dé specialist op het gebied van verzekeringen en andere financiële diensten. Of het nu gaat om uw legeringskamer, auto, woning of vakanties, wij bieden u een compleet servicepakket met zeer **scherpe premies** en **uitstekende voorwaarden**. Ook voor uw hypotheek en andere financiële zaken bent u bij Boot assurantie adviseurs aan het juiste adres!

ACOM-leden kunnen voor juridische bijstand terecht bij **de advocaten van Delissen Martens** in Den Haag. Al vele lange jaren staan wij ACOM-leden bij in militaire strafzaken, zaken op het gebied van het familierecht en erfrecht, in zaken van huurrecht, bouwrecht en burengeschillen. Bel gerust voor een gratis advies. Als verdere bijstand nodig is, dan hanteren wij gereduceerde tarieven. U bent ook welkom als u in aanmerking komt voor 'toevoeging' (pro deo). Contact: tel. 070-3115411, www.delissenmartens.nl

DFD is al 25 jaar de specialist op het gebied van verzekeringen die volledig zijn afgestemd op de risico's die u als militair loopt en waar uw thuisfront mee te maken kan krijgen. DFD spreekt de taal van militairen en is de schrijver van het boekje Wegwijzer bij Opkomst. DFD biedt u de zekerheid van: #Maatwerk verzekeringen en hypotheek. #Onafhankelijk advies bij u thuis, ook 's avonds en in het weekend. #Provisieloze verzekeringen. #Het DFD-abonnement biedt u financiële helderheid. #Eén aanspreekpunt, 24/7 bereikbaar. #Snelle en klantvriendelijke schadeafwikkeling. #Zekerheid en gemak, u en uw thuisfront hebben er geen omkijken naar.

Zorgzaam is opgericht door de Centrales van overheidspersoneel en de vakbonden voor Defensiepersoneel.

Zorgzaam is een privaatrechtelijke stichting zonder winstoogmerk. De doelstelling van Zorgzaam is het regelen van een goede, uitgebreide collectieve zorgverzekering met een optimale prijs/kwaliteitsverhouding. Zorgzaam is er voor iedereen die een (arbeids)relatie heeft of heeft gehad met Defensie. Ook partners en gezinsleden en medewerkers van vakbonden voor Defensiepersoneel, NATRES en Home-Base Support kunnen een zorgverzekering bij Zorgzaam afsluiten.

Opzeggen lidmaatschap ACOM

Het lidmaatschap van de ACOM wordt aangegaan voor een periode van twaalf maanden, welke aanvangt op de dag van aanmelding als lid. Dit lidmaatschapsjaar hoeft dus niet samen te vallen met het begin en einde van een kalenderjaar. Het lidmaatschap wordt telkenmale stilzwijgend verlengd voor eenzelfde periode. Opzegging van het lidmaatschap dient schriftelijk (dus niet per e-mail) plaats te vinden. Deze opzegging dient uiterlijk drie maanden voor het verstrijken van het lidmaatschapsjaar door de ACOM te zijn ontvangen.

Op het moment dat ik dit schrijf zit ik in mijn nieuwe kantoor in Zeist. Even wennen, maar dat is altijd na een verhuizing, - dus dat lukt wel. Wat minder went is dat het begin mei is en we onze echte helden niet kunnen herdenken zoals we dat graag willen. Dat we Bevrijdingsdag niet kunnen vieren zoals we dat gewend zijn.

Coronamaatregelen zijn echt nodig en belangrijk en altijd vervelend maar op deze dagen zijn ze nog meer confronterend. Uiteraard hebben we namens u kransen laten leggen bij de diverse herdenkingen. Ook was het ons gegund om in persoon een bloemstuk te leggen in Den Helder. Belangrijker is echter dat we vooral in gedachten stil hebben gestaan bij de gevallen en dat we nooit mogen vergeten welke offers ze hebben gebracht in het belang van ons aller vrijheid. Een vrijheid die we moeten blijven waarderen en koesteren. *Lest we forget!*

Soms denk ik wel eens dat we uit die lessen uit het verleden niet voldoende lering hebben getrokken. Hoe het ons zou zijn vergaan in de Tweede Wereldoorlog als we wél meer hadden geïnvesteerd zullen we nooit weten. We zouden in ieder geval toch geleerd moeten hebben dat vrijheid altijd een prijs heeft en nooit gratis kan zijn. Een rijk land als Nederland dat de NAVO-verplichtingen niet nakomt en momenteel ca 1,4% van het Bruto Binnenlands Product (BBP) besteedt aan Defensie komt toch niet echt geloofwaardig over.

En let wel, het gaat niet alleen om de harde euro's, of om deze percentages, maar ook om het daadwerkelijk leveren van 'gevechtskracht' of het zich kunnen laten zien. Laten zien zoals in het vlootverband onder leiding van het Verenigd Koninkrijk waaraan Zr.Ms. Evertsen gaat deelnemen. Dat is goed voor de *exposure* en goed voor de motivatie van de mensen, - hoewel een maand of zeven van huis ook wel erg lang is, zeker voor het thuisfront!

Daar staat dan wel weer tegenover dat er nu al drie schepen van de Koninklijke Marine tegen de kant moeten om schaars personeel te kunnen 'vrijspelen' waardoor de resterende vloot in de vaart wordt gehouden. Ook dát ziet men uiteraard wereldwijd, en ook dát is *exposure!* Bovendien heeft dit voor de balans tussen werk en privé van de betrokken 'schaarstegroep' de nodige impact. Met minder mensen dezelfde operaties uitvoeren zorgt er immers voor dat de balans verschuift: meer werk, minder privé. Dit speelt natuurlijk op meer plaatsen binnen de krijgsmacht, alleen valt dit meer op. De oplossing ligt naar mijn mening in het wegwerken van het enorme personeelstekort onder militairen.

De miljarden vliegen ons om de oren als het gaat om Defensie. Eerst de structurele tekorten voor 2020 en daarna. Variërend van 650 tot 750 miljoen euro om te kunnen doen wat we zouden moeten doen, - en dat is niet al te veel. Vervolgens de Defensievisie 2035: de begroting van Defensie zou moeten groeien met ca. 17 miljard. En dit ook nog onderbouwd met een visie; de politiek zou zo maar aan zet kunnen zijn.

Daarna werd het stil, vervolgens repten de bewindspersonen en militaire top van Defensie ineens over slechts 4 miljard, - niet meer dan een eerste kleine stap in de goede richting. Daarmee komen we niet eens op het Europese gemiddelde. Daar is 4,6 miljard voor nodig en bovendien moet dan het gemiddelde van de andere landen niet verder stijgen.

Voor de groei naar de overeengekomen 2% BBP zou er overigens ca. 7,6 miljard aan de begroting moeten worden toegevoegd, en dat uiterlijk in 2024. Overigens valt het daarbij steeds meer op dat men zelden spreekt over het personeel. Ja natuurlijk, er zijn tekorten, maar er wordt weinig gezegd over hoe men dat denkt op te lossen. Defensie wil vooral meer vliegtuigen, schepen, tanks etc. Maar als er geen personeel is kunnen we niet meer doen dan een en ander tegen de kant leggen of parkeren. Een bizarre werkelijkheid! Mijn voorstel nogmaals aan de bewindspersonen: snel meer geld voor Defensie realiseren en dan met de sociale partners gaan overleggen om tot een arbeidsvoorwaardenakkoord te komen. Vrijheid (en dus ook Defensie) is niet gratis. Geen geld, geen Zwitsers! Ook die lering kunnen we trekken uit het verleden.

Jan Kropf

INHOUD

Lest we forget! 'Een volk dat voor tirannen zwicht zal meer dan lijf en goed verliezen. Dan dooft het licht' (Hendrik Mattheüs (Henk) van Randwijk, journalist-verzetsman. (1909-1966)

'Vers bloed' voor CMC Werkgroep Reservisten. Nieuwe Werkgroep-voorzitter en twee nieuwe leden vanuit Defensity College

Medezeggenschap is bij Defensie op verschillende lagen en plekken. De LMC: medezeggenschap op locatie.

■■■■ 3

Elke Defensiemedewerker kan ziek uitvallen. Loonkorting van 30% na het eerste ziektejaar. Hoe zit dat?

@Jan_Kropf
@AcomCarib
@ACOM_Mil_Bond

ACOM de Bond van Defensiepersoneel

acom_mil_bond

Inleveren kopij ACOM Journaal

#06-21: 24 mei

#07/08-21: 21 juni

Voor hen die hun leven gaven voor onze vrijheid

'Een volk dat voor tirannen zwicht zal meer dan lijf en goed verliezen. Dan dooft het licht'
(Hendrik Mattheüs (Henk) van Randwijk, journalist-verzetsman. 09-11-1909-13-05-1966)

“Wij Duitsers zullen nooit vergeten dat Nederland ons na de Tweede Wereldoorlog en na de beschavingsbreuk van de Shoah, de hand reikte om verzoening mogelijk te maken. Wij zullen altijd dankbaar zijn dat hieruit de Duits-Nederlandse vriendschap is voortgekomen.”

De Duitse bondskanselier Angela Merkel hield “deemoedig en dankbaar” dit jaar de 5 mei lezing waarmee traditioneel Bevrijdingsdag wordt ingeleid. Een “bijzondere lezing” door de machtigste vrouw van de Europese Unie, - de regerings- en politiek-leider van Duitsland, het land van de (voormalige) bezetter. Mevrouw Merkel vond het “een buitengewone eer” en was “dankbaar voor de uitnodiging, die zij beschouwde “als een bijzonder teken van de vriendschap tussen Nederland en Duitsland.”

Indrukwekkende André van Duin

Daags tevoren werden de talloos vele slachtoffers van de Duitse bezetting van Nederland herdacht, - sommigen eindelijk aan de vergetelheid onttrokken.

Bij de Nationale Dodenherdenking op de Dam toonde cabaretier-humorist André van Duin zich met een indrukwekkende herdenkingstoespraak een veelzijdig mens. Geboren in Rotterdam in 1947 en zoon van een vader die in Duitsland dwangarbeid moest verrichten. Van Duin sr. overleefde weliswaar de oorlogsverschrikkingen maar zweeg daarover als het graf. “Dat wil je allemaal niet weten”, was steevast zijn antwoord als hem daarover vragen werden gesteld. “Hij had het overleefd... maar je moest niet vragen ‘hoe?’”

Herdenken doet “Nederlands grootste volkskomek” zelf jaarlijks bij het Homomonument achter de Westerkerk in de hoofdstad. “Het feit dat wij in Nederland sinds 1987, als eersten in de wereld, zo’n monument hebben, tekent onze vrijheid. (-) Je bent hier vrij. Vrij met de oorlog als het negatief, van de kleurenfoto van de vrede.”

Kritische kijk op ‘collectief verzet’

In de Nieuwe Kerk werd de 4 mei voordracht verzorgd door de jurist-auteur Roxane van Iperen (44). Zij bracht de ‘Stemmen uit het diepe’ tot leven en keek kritisch naar de breed beleden ‘waarheid’ van het ‘collectieve verzet’ in Nederland tegen de naziterreur.

“Als ik nu een echolood zou laten afdalen in het verleden is er dan ook een goede kans dat

ik blij steken in ondiep, troebel water. Het schemergebied tussen mythe en kennis, waar iedereen roept ‘Dit nooit meer!’ zonder dat het werkelijke lijden dat daaraan ten grondslag ligt ten volle is aanschouwd. De joelende aanhangers, de zwijgende omstanders, de zes miljoen vermoorde slachtoffers: het blijven ongrijpbare abstracties tot we ze in duizend stukjes breken. (-) ... de last van het onbedwongen verleden wordt pas verlicht als de mythe plaatsmaakt voor weten. Dat vergt rouwbaarheid. Afdalen, stil zijn en alle stemmen aanhoren, ook de diepste uithalen van smart en van angst.”

‘Voor Hen Die Vielen’

Eerder die dag hield de burgemeester van Rotterdam Ahmed Aboutaleb de 4 mei toespraak vanaf Nationaal Ereveld Loenen. Voor een *online* gehoor sprak hij onder meer over de vele slachtoffers van de razzia van Rotterdam die op het ereveld begraven liggen. Over de (jonge) mannen die op transport werden gezet voor de ‘*Arbeitseinsatz*’ in de (oorlogs)fabrieken in nazi-Duitsland, “De mannen die de arbeidsinzet overleefden, troffen na de oorlog een ontredderde stad aan. Er moesten bergen werk verzet worden. Er was zoveel kapot, er was zo veel geleden. Niet lullen, maar poetsen, was het credo. Voor hun verhaal was weinig aandacht. Praten was sowieso niet hun grootste talent. Soms werden ze zelfs voor “makke schapen” uitgemaakt.”

Traditiegetrouw was de ACOM aanwezig bij de herdenking van de gevallen van de Koninklijke Marine en Koopvaardij bij het monument ‘Voor Hen Die Vielen’ in Den Helder. Algemeen secretaris Stefan Hop, legde een bloemstuk bij het marine-gedenkteken. Bloemstukken en geen kransen dit jaar, ook al vanwege corona.

Ook werden namens de ACOM kransen gelegd tijdens de (online) herdenkingsceremonies op Nationaal Ereveld Loenen respectievelijk Militair Ereveld Grebbeberg bij Rhenen.

Lest we forget!

Wij zijn verhuisd!

Sinds 28 april 2021 heeft uw bond, zoals dat voor-
naam heet, zijn domicilie op het adres:

Johannes Postlaan 2a, 3705 LN Zeist.
Telefoon 030-20 20 320
Postadres: Postbus 240, 3700 AE Zeist.
E-mail: info@acom.nl

Defensie gaat via Randstad technisch personeel tijdelijk 'lenen' van bedrijven

Defensie gaat civiel technisch personeel 'lenen' dat tijdelijk gemist kan worden door het eigen bedrijf. Daartoe is een 'uitleenloket' ingericht, beheerd door uitzendbureau Randstad, als brug tussen Defensie en meer dan veertig bedrijven en instellingen waaronder de banken ABN AMRO en Rabobank.

Het ministerie denkt met dit 'leensysteem' het langlopende tekort aan met name technisch personeel enigszins te kunnen verminderen. In eerste aanleg wordt gefocust op technisch geschoold personeel maar het 'uitleenloket' is uiteraard ook bedoeld voor 'ander' personeel waaraan eveneens grote behoefte is.

Profijt voor beide partijen

Als belangrijkste reden om in het uitleenproject met de krijgsmacht te stappen noemen de participerende bedrijven "het beschermen van de nationale en internationale veiligheid". Defensie spreekt van een 'win-win situatie' waarvan beide partijen en de betrokken medewerkers profijt (kunnen) hebben. "Wij zijn geholpen met kennis die zij hebben en die wij hard nodig hebben. Het bedrijf krijgt weer iemand terug die een bepaalde ervaring (en kennis) heeft opgedaan (-) die nuttig is voor de organisatie."

Commentaar ACOM

Het zal duidelijk zijn dat er voor de participerende bedrijven meer voordelen aan dit project zijn dan alleen uit bovenstaand artikel blijkt. De daadwerkelijke kosten worden immers door Defensie vergoed. Voor een (groot) deel van het "uitgeleende" personeel zou de oorspronkelijke werkgever in de huidige crisis wellicht minder of geen reguliere werkzaamheden hebben. Daarnaast is het de vraag of de bedrijven die nu bereid zijn personeel tegen vergoeding "uit te lenen", als de markt straks aantrekt die bereidheid ook zullen hebben. De personele vulling(sproblemen) bij Defensie zullen, naar verwachting, de komende jaren niet opgelost worden en bij een aantrekkende markt is er 'wellicht' minder animo voor het "uitlenen" van, zeker in een aantrekkende markt, schaars personeel.

Betaaldata

Maand	Salaris Defensie*	Pensioen ABP	AOW
Mei	21 mei (incl. vakantiegeld)	20 mei	20 mei (incl. vakantiegeld)
Juni	24 juni	23 juni	23 juni

* Uiterlijk de volgende werkdag na de betaaldatum wordt het salaris op de rekening van de militair of burgerambtenaar bijgeschreven.

Mexicaanse Hond

'Het westen', de Pax Democratica, kiest het hazenpad in Afghanistan. Twintig jaar tevergeefs pogen een vrijheidsdeukje te maken in een eeuwenoude door (etnische) stammen- en krijgsherenstrijd doordoesemde cultuur van te vuur en te zwaard verdedigde onafhankelijkheid. In totaal 24 Nederlandse militairen lieten daarbij het leven.

Voor wie de culturele (pre-islam) tradities, de reputatie en de geduchte krijgersmentaliteit van de Pashtun (Pathanen) enigszins kent, zat deze 'onverrichterzake aftocht' er onvermijdelijk aan te komen. 'Men brande immers nooit en te nimmer zijn vingers aan Afghanistan!' Zo ondervonden decennia geleden al Engelsen, Russen en andere 'koene veroveraars' op smadelijke, vernederende wijze.

Intussen zijn 80 militairen naar dat land vertrokken, als onder meer protection force voor de 160 Nederlandse collega's die daar nog even zijn, nog vóór de Kamer daarover een Poolse landdag had kunnen beleggen. Ai! Zieden en fulmineren in de meestal muffige achterafkamertjes van de usual suspects. De "zoveelste schoffering van de Kamer" schuimbekte men bij SP, DENK en zowaar de PvdA.

Een panische angst grijpt je naar de keel als in het geval van het in die kringen zo gewenste 'Europees leger', 27 parlementen over zo'n militair besluit moeten palaveren! Overigens, een terecht besluit van de 'kleine generaal' die als bestuurder haar verantwoordelijkheid nam en een confrontatie met de Kamer verkoos boven mogelijke lijkzakken.

Op 4 mei mochten wij de oorlogsslachtoffers herdenken en gedenken en op 5 mei vierden wij de vrijheid die zij voor ons hebben veiliggesteld. Met bloed, zweet en tranen uit de klauwen van het kwaad gered en betaald met hun (vaak nog jonge) leven. Die vrijheid, intrinsiek broos en kwetsbaar, kan ons altijd, in de woorden van de dichter, "in een onverhoedse nacht (worden) ontstolen".

En toch, blijven wij protesteren, jeremiëren en miezemaizen tegen de broodnodige middelen voor onze nachtwakers op de verdedigingsmuren en -wallen van onze vrijheid. Jazeker, militaire oefeningen prima, maar niet bij ons in de achtertuin en zeker niet als per ongeluk het natuurgebied enigszins in het ongerede raakt. Want 'godsgloeiende', dan lopen we te hoop tegen 'het leger', dat wel te hulp moet schieten als de 'coronanoed' piekt, dat wel ingezet zou moeten worden tegen rampokkende bendes, dat wel de helikopters op Bevrijdingsdag moet laten vlieken zodat artiesten op schema arriveren op de vele festivals (dit coronajaar zelfs één groot festival online vanuit de Chinook-hangars op Gilze-Rijen), om maar eens wat te noemen.

Ondertussen heeft een nieuwe militaire 'opperadviseur' van de minister van Defensie zijn opwachting gemaakt. Generaal-helikoptervlieger Onno Eichelsheim nam op 15 april jl. het commando over de strijdkrachten over van luitenant-admiraal Rob Bauer die zijn carrière gaat voortzetten als voorzitter van het Militair Comité van de NAVO.

De eerste Commandant der Strijdkrachten die een gevechtsinsigne draagt zoals de minister memoreerde. Eichelsheim vuurde in zijn maidenspeech als CDS direct al zowel een Hydra als een Hellfire raket af. "De continuïteit van onze krijgsmacht is in gevaar", waarschuwde hij. En "wij moeten kunnen vertrouwen op een krijgsmacht die het hart van de democratie in leven houdt". Welaan dan, generaal ga daar maar aanstaan in deze buitengemeen uitzonderlijke tijden waarin de miljarden euro's uit de kenmerkend royaal bemeten knip van Financiën overal heenvliegen behalve naar de krijgsmacht om de plechtig beloofde NAVO-norm (2% BBP) enigszins te kunnen benaderen.

Overigens ben ik van mening dat het de heilige plicht is van de (demissionaire) staatssecretaris van Defensie om, op de valreep, vite, vite over de brug te komen met een fatsoenlijke aanzet voor een acceptabel Arbeidsvoorwaardenakkoord.

Nieuwe Werkgroep-voorzitter en twee nieuwe leden vanuit Defensity College

Na het vertrek van de oude voorzitter (VZ) vanwege leeftijdsontslag viel er uiteraard een leemte in de bestuurlijke leiding van de CMC Werkgroep Reservisten. Een belangrijke lacune die snel opvulling behoefde. De VZ is toch de spil die alles in de gaten houdt en volop meewerkt om de nog jonge werkgroep verder te ontwikkelen.

Gelukkig diende zich een nieuwe VZ Werkgroep Reservisten aan vanuit de gelederen van de CMC zelf. Deze VZ heeft vooral een logistieke en ceremoniële functie binnen de Werkgroep Reservisten, maar een belangrijke functie in 'medezeggenschapsland'.

Positieve indrukken

De nieuwe VZ is werkzaam als burger bij DMO, deelnemer in de CMC en ook nog eens actief als reservist bij de Natres. Daar komt nu ook het voorzitterschap bij van de CMC Werkgroep Reservisten. De eerste gesprekken zowel via MS Teams alsook telefonisch, zijn al gevoerd en het kennismakingsgesprek evenals diverse onderwerpen die de revue passeerden en waaraan aandacht dient te worden geschonken, bevielen goed.

Het is uiteraard afwachten hoe alles gaat in de toekomst met een nieuwe VZ, - de eerste indrukken zijn alvast op elk vlak positief. In nadere gesprekken gaan we meer de richting, prioriteit en belangrijkheid bepalen in het grote scala aan onderwerpen. Het aantal te bespreken onderwerpen stijgt evenredig met de grotere inzet van reservisten en dat is ook normaal. Meer inzet, meer verscheidenheid aan vraagstukken vergt meer inzet.

De technisch VZ c.q. plaatsvervangend VZ en de secretaris gaan de komende tijd samen met de nieuwe VZ een plan maken hoe de Werkgroep Reservisten zich verder kan ontwikkelen. Het aantal braakliggende gebieden voor verder onderzoek is levensgroot. Er is nog een wereld te ontdekken.

Het is ook verheugend om te mogen constateren dat nu ook DMO vertegenwoordigd is, dit onderdeel was het laatste dat nog niet vertegenwoordigd was in de Werkgroep Reservisten. Met andere woorden twee vliegen in een klap. En een nieuwe VZ en een vertegenwoordiger van DMO ineen. Daarnaast is er ook een nieuwe loot aan de stam van de Werkgroep Reservisten: Defensity College. De ACOM zelf heeft wel eens een bijeenkomst van Defensity College bijgewoond en was daarbij ten zeerste onder de indruk van het enthousiasme van de leerlingen en hun meedenkvermogen. Hulde op alle fronten.

Defensity College

Nadat was aangegeven door de CMC Werkgroep Reservisten dat ook input van Defensity College een welkome aanvulling zou zijn is hierna door beide partijen onderzocht of dit een levensvatbaar idee zou kunnen zijn. Met het bedenken van dit soort ideeën is men niet over een nacht ijs gegaan. Er is verschillende malen contact geweest via mail en op het laatst zelfs door middel van een MS Teams sessie waarbij de beide toekomstige teamleden en ook de manager aanwezig waren. In deze MS Teams-sessie werden over en weer wensen en gedachten geuit om een zo goed mogelijk beeld te krijgen van beide partijen en daarin is men geslaagd. De twee werkstudenten schuiven aan bij de eerstvolgende vergadering om zich voor te stellen en daarna zullen zij bepalen wie deelneemt aan de vergadering. Zij kunnen bepalen of ze om en om de vergaderingen bijwonen of dat één van hun beiden de vergaderingen bijwoont en de ander als invaller fungeert.

Beide werkstudent zijn ook bekend met het Nederlands recht en dat schept weer veel mogelijkheden om samen met de technisch VZ meer vaart te zetten achter een hoop uitzoekwerk. Er zijn helaas nog te veel onontdekte gebieden op het gebied van de rechtspositie van de reservist. En wie weet vinden we op dit nog te bewandelen pad ook nog een x-aantal aandachtsgebieden voor onze beroepscollega's. Uiteraard gaat de Werkgroep Reservisten dan ook deze uitdaging meenemen in haar verdere onderzoeken.

De weg naar verdere verbetering van de rechtspositie van de reservist is lang, hobbelig maar het einddoel kan bereikt worden. De komende jaren zal er nog volop gesleuteld dienen te worden aan elke mogelijke verbetering van de positie van de reservist. Doet men dit niet dan zal, op de lange termijn, ook het totale bestand aan reservisten afnemen zowel in aantal als qua uren inzet en kwaliteit van kennis. De reservist is wel diegene die de militaire kennis kan combineren met zijn civiele (werk)kennis en dat levert in de meeste gevallen een dikke plus op.

Heeft u nog opmerkingen voor de Werkgroep Reservisten laat het weten via uw MC, GMC, DMC, CMC. Vanuit de ACOM vinden wij dit een prima weg om op deze wijze verder te gaan.

Alle succes!

Lourdesbedevaarten ook dit jaar van de baan

De geplande bedevaarten naar Lourdes van september en begin oktober gaan als gevolg van de coronapandemie niet door. Dit maakte de organisatie achter de pelgrimages, het Huis voor de Pelgrim, bekend. Men vindt het op dit moment moeilijk te overzien hoe de coronacrisis zich zal ontwikkelen en hoe de situatie na de zomer in Nederland en Lourdes zal zijn.

Die onzekerheid "maakt het voor activiteiten die lang van tevoren gepland moeten worden, zoals bedevaarten, erg lastig om voorbereidingen te treffen", geeft directeur Olivier Dols van het Huis voor de Pelgrim als verklaring. Bovendien is de situatie in de pelgrimagedanden vaak heel anders dan in Nederland. "Met name in Frankrijk gelden andere regels dan hier," meldt Dols.

Enorme teleurstelling

Het Huis voor de Pelgrim meent door alle onzekere factoren de kwaliteit van de

bedevaarten nu niet te kunnen garanderen. Het te elfder ure afblazen van de pelgrimsreizen zou tot "enorme teleurstelling" leiden bij de mensen.

Pelgrims die al voor een bedevaart geboekt hebben kunnen hun geld terugkrijgen maar men kan er ook voor kiezen dit (geheel of gedeeltelijk) om te zetten in een gift aan het Huis voor de Pelgrim.

DELISSEN
MARTENS
MESSITENS

..... 7

Delissen Martens verleent rechtsbijstand aan militairen op het gebied van (militair) straf- en tuchtrecht, letselschade, familierecht, erfrecht, civiele geschillen en vreemdelingenrecht.

Informatielijn voor militairen:

088 - 010 51 00

www.militaireadvocaten.nl

Koning Willem-Alexander: 'Geef meer mensen op voor een lintje'

Het regende dit jaar een volle week koninklijke onderscheidingen

De jaarlijkse lintjesregen, traditioneel een dag voor de verjaardag van Zijne Majesteit de koning, betrof dit jaar geen eendaagse 'stortregen' maar een milde bui die van 26 april tot en met 1 mei over de decorandi in den lande viel. Dit als gevolg van de geldende coronabeperkingen.

Het behaagde Zijne Majesteit Willem-Alexander dit jaar 2.832 Nederlanders die zich verdienstelijk maakten voor de samenleving, te onderscheiden. Onder hen vanzelfsprekend ook militairen en burgermedewerkers van Defensie.

Lokaal weinig tot geen lintjes

Daar waren dit jaar, voor zover bij ons bekend, helaas geen leden van de ACOM bij. De verwachting is wel dat zich lopende de lintjesregenweek ACOM-leden melden die vanwege hun vrijwillige inzet en andere verdiensten door Zijne Majesteit zijn onderscheiden. De lintjes worden in deze 'corona-tijd' ook bij de decorandi thuis uitgereikt.

Een lintjesregen die hier en daar tot gemeentelijke ontevredenheid heeft geleid. Met name in de provincie bleek men bepaald niet ingenomen met het aantal verkregen koninklijke onderscheidingen. Zijne Majesteit zou zich, zo was te vernemen, dit jaar weinig scheutig hebben betoond waardoor er plaatselijk meer sprake was van een miezerig motregentje dan van een traditionele lintjesregen. "Opvallend: in de kernen Boxtel, Liempde en Lennisheuvel werd niemand onderscheiden. Dat is een zeldzaamheid", jermierde de lokale periodiek 'Brabants Centrum'.

Maar de koning zelf wist van de prins geen kwaad. *Au contraire!* In Eindhoven waar de vorst zijn verjaardag vierde riep hij *tout* Nederland op om meer mensen voor te dragen voor een koninklijke onderscheiding. "Als je bijzondere mensen om je heen hebt: Geef ze op voor een lintje. (-) Doe het! Er zijn zoveel bijzondere mensen en daar drijft deze

samenleving op", sprak de koning enthousiast op 'High Tech Campus Eindhoven'.

De namen van de gedecoreerden worden traditiegetrouw gepubliceerd in een speciale editie van de Staatscourant die op Koningsdag om 13.00 uur uitkomt. De meeste gedecoreerden krijgen een lintje die hoort bij de onderscheiding 'lid in de Orde van Oranje-Nassau'. Wie zich op een speciale wijze verdienstelijk heeft gemaakt wordt 'Officier' of 'Ridder'.

De Kanselarij der Nederlandse Orden vermeldt ook nog de graden 'Commandeur', 'Grootofficier' of 'Ridder Grootkruis' (*Virtus Nobilitat*) in de Orde van de Nederlandse Leeuw (ingesteld in 1815). "Hiervoor komen personen in aanmerking met exceptionele verdiensten voor de samenleving, groter dan van hem of haar verwacht mocht worden.

Bijvoorbeeld personen die baanbrekend (wetenschappelijk) werk hebben verricht dat nuttig is voor de maatschappij. Het kernwoord is altijd 'exceptioneel', oftewel personen met een talent die een briljante prestatie leveren." (Kanselarij der Nederlandse Orden).

Geen eresaluutschoten voor jarige koning

Overigens moest de 54-jarige koning Willem-Alexander het dit jaar stellen zonder het traditionele eerbetoon van de Koninklijke Marine die op de verjaardag van de vorst met een saluutbatterij 101 saluutschoten afvuurt.

Het Reformatorisch Dagblad die dit vermeldde kreeg van Defensie te horen dat het eerbetoon achterwege bleef omdat het "niet coronaproof" zou kunnen plaatsvinden. De betrokken militairen zouden niet de vereiste onderlinge afstand van anderhalve meter afstand in acht kunnen nemen. En ook de brandvertragende maskers die bij het afvuren gedragen worden zouden niet voldoen aan de corona-eisen. Defensie had besloten af te zien van eventuele quarantainemaatregelen vooraf, om de ceremonie alsnog te kunnen laten doorgaan.

Foto's @Gemeente Eindhoven/Twycer

Het Derde Gebod

'Gij zult de naam van de HERE uw God niet ijdel gebruiken!' (Exodus 20:7)

Is religie de moeder van alle oorlog en geweld? Ja, zeiden veel militairen die ik als actief dienend geestelijk verzorger ontmoette tijdens de missies in Afghanistan. Meermalen klonk het: "Doom, als er geen godsdienst bestond, zaten wij hier niet in deze zandbak". Het was een goedmoedige plaagstoot in mijn richting, die ik ook zo kon ontvangen. Maar evengoed was en ben ik me ervan bewust, dat de ondertoon wel degelijk serieus is. Geweld gaat in alle tijden, inclusief de onze, opvallend vaak vergezeld van 'Godtalk'. Begin dit jaar nog bij de bestorming van het Capitool.

Blessed be the Lord, my rock,
who trains my arms for battle,
who prepares my hands for war. He
is my love, my fortress;
he is my stronghold, my savior,
my shield, my place of refuge —
PSALM 144: 1-2

Fighting for Jesus?

Het is alweer de nodige jaren terug. De foto stond prominent in het Nederlands Dagblad. Koerdische strijders van christelijke komaf in militair tenue, die trots hun *JESUS-tattoos* aan de camera toonden. Ze stonden op het punt om hun woonplaats terug te veroveren op de in naam van Allah optredende IS-teenstander. De foto prikkelde mij tot het schrijven van een kritische commentaar. Spits van mijn betoog: houd de naam van God (hoe je 'God' dan ook verder invult) ver buiten het krijgsbedrijf!

Er vielen nogal wat lezers over me heen. Of je jezelf dan niet zou mogen verdedigen als je aangevallen werd, verjaagd en vervolgd, verdreven van je geboortegrond. Maar dat was niet wat ik ter discussie stelde. Mijn punt was, dat zodra de anti-IS strijders hun wapens op de tegenstander leegschieten in Jezus' naam, zij precies hetzelfde doen wat aan de IS-strijders wereldwijd verweten wordt, namelijk de naam van hun God misbruiken voor hun eigen doel, hoe legitiem dat doel ook verder mag zijn.

Vuist op tafel, maar niet in Gods naam!

Soms moet er een vuist op tafel, of zelfs in iemands gezicht geplaat worden om groeiend kwaad en schending van mensenrechten een krachtig halt toe te roepen! En dat moet in de praktijk gebeuren door een legitieme organi-

satie als defensie. Militairen zijn overheidsdienaars, gebonden aan nationale en internationale regels en mandaten, opererend binnen tevoren opgestelde kaders en aanspreekbaar en verantwoordelijk als die grenzen overschreden worden. Maar geweldsoptreden blijft altijd 'vuil werk', nooit onomstreden, en het vraagt om permanente ethische bezinning.

Het kan geen kwaad als mensen hun religieuze overtuiging meebrengen in hun werk als militair, ervan uitgaande dat in alle religies humaniteit en gerechtigheid grondwaarden zijn. In die zin mogen we hopen dat een gelovige militair het oorlogsrecht en de mensenrechten zoveel mogelijk respecteert, zelfs ten opzichte van 'de vijand'. Maar Gods stem klinkt niet in de *hellfires* van een Apache-helikopter, niet uit de kogels uit een Israëliëse Uzi of uit een Qassamraket uit Gaza, hoe legitiem het doel ook geacht wordt. En ook niet in nationalistische ideologie, met geen ander doel dan de eigen etnische, politieke en economische belangen, ook al worden er nog zoveel vrome citaten gebezigd. *Dieux le veut*, *Gott mit uns*, *God bless of Allah Akhbar* als aansporing, alibi en legitimering van geweld is niets anders dan wat in de Tien Geboden voor alle tijden is verwoord en verboden als "ijdel gebruiken van Gods naam".

Henk Fonteyn
was geestelijk verzorger bij de KL.

Medezeggenschapsstructuur

Medezeggenschap is bij Defensie is op verschillende lagen en plekken belegd. De basis en belangrijkste medezeggenschap is die die het dichtst bij de werkvloer is georganiseerd: de medezeggenschapscommissie (MC) bij de eenheid die overleg heeft met het Hoofd Dienst eenheid (HDE).

Maakt de eenheid onderdeel uit van een groep van eenheden onder een hoger commando dan is er een gemeenschappelijke medezeggenschapscommissie (GMC) ingesteld. De GMC overlegt met de hogere commandant over aangelegenheden die de meerderheid van de eenheden onder dat commando betreffen. De GMC wordt gevuld met afgevaardigde leden uit de MC's van de eenheden in de groep waarvoor de GMC is opgericht.

Bij elk Defensieonderdeel is op het niveau van de commandant de Defensieonderdeel medezeggenschapscommissie (DMC) ingesteld. De DMC overlegt met het hoofd Defensieonderdeel (DO) over zaken die de meerderheid van de eenheden die onder het DO vallen betreffen. De DMC is samengesteld uit vertegenwoordigers van de GMC's die bij het DO zijn ingesteld en de MC's die niet onder een GMC vallen.

Als laatste in deze rij is de centrale medezeggenschapscommissie (CMC) ingesteld. Die overlegt met de secretaris generaal over aangelegenheden die heel Defensie aangaan. De CMC wordt gevormd door de DMC's die elk een lid afvaardigen. Naast deze 4 MC-lagen bestaan nog 2 aparte MC-vormen. Dat zijn de tijdelijke reorganisatie MC (TRMC) voor reorganisaties waarbij verschillende eenheden betrokken zijn en de locatie MC (LMC).

Locatie medezeggenschapscommissie (LMC)

Van alle MC's komt de LMC het minste in beeld. Hoogste tijd dus om de LMC onder de aandacht te brengen.

Een LMC komt voor daar waar meerdere eenheden gesitueerd zijn op één locatie. De eenheden maken gezamenlijk gebruik van gebouwen, wegen, faciliteiten enz. Voor dit

gezamenlijk gebruik, het onderhoud enz. is de locatiecommandant verantwoordelijk. Deze commandant is niet de commandant in lijn van alle eenheden die op de locatie gelegerd zijn en niet alle MC's op die locatie hebben dan ook overleg met de locatiecommandant. Dit is een ongewenste situatie. Voor allen op de locatie moet medezeggenschap mogelijk zijn over locatieaangelegenheden. Dat is de reden dat het locatieoverleg van locatiecommandant met de LMC is bedacht. In de LMC zitten leden vanuit de MC's van de eenheden die op de locatie gesitueerd zijn. Denk hierbij aan een vertegenwoordiger vanuit de MC Paresto, vanuit de MC DBBO en de MC van de eenheden op locatie.

Een bekende bijzondere LMC

Een succesvolle en bekende LMC is die die de voorgenomen verhuizing van de mariniers van Doorn naar Vlissingen heeft behandeld. Het resultaat ligt er. De verhuizing gaat niet door. Dat ligt voor een groot deel aan de acties van de mariniers, de mariniers die hun zorgen, ontevredenheid hebben laten blijken, aan degenen die Defensie vanwege de aanstaande verhuizing hebben verlaten en degenen die Defensie dreigden te verlaten. Het ligt mede aan het optreden van de LMC die in het overleg meerdere keren de tekortkomingen van de locatie, de tekortkomingen van de geplande faciliteiten enz. naar voren heeft gebracht.

Deze LMC was bijzonder doordat het een LMC was voor een locatie die nog niet in gebruik was genomen. Dat maakte het bepalen van de samenstelling van de LMC en het inhoudelijke overleg best ingewikkeld. Niet alle gebruikers van de locatie waren vooraf bekend. Dat maakte dat ook niet helemaal duidelijk was welke faciliteiten de kazerne moest bieden en hoe groot die faciliteiten moesten zijn.

Andere meer reguliere LMC's

Andere LMC's zijn meer regulier zoals die op Woensdrecht, Havelte, Schaarsbergen, Oirschot, Volkel, Leusden, Amersfoort enz. enz.

In het Besluit Medezeggenschap is de basis van de LMC artikel 8 lid 1:

Onze Minister stelt bij een groep van schepen in combinatie met de ondersteunende wal-organisatie, een inrichting der zeemacht,

uur bij Defensie

op een kazerne, op een vliegbasis, op een kantorencomplex of op een overeenkomstig complex een locatie medezeggenschapscommissie in indien sprake is van overleg over aangelegenheden als bedoeld in artikel 29, eerste lid, onder d, die betrekking hebben op personeel van verschillende diensteenheden dat op dezelfde locatie werkt of woont.

Onderwerpen voor overleg met de LMC

De onderwerpen die voor het overleg met de LMC zijn: het woon- en leefklimaat op de locatie. Dat is artikel 29, eerste lid onder d van het Besluit Medezeggenschap Defensie:

1. Het hoofd van de diensteenheid stelt de medezeggenschapscommissie in de gelegenheid binnen een redelijke termijn advies uit te brengen over een voorgenomen maatregel met betrekking tot:

d. aangelegenheden met betrekking tot het woon- en leefklimaat bij de diensteenheid;

In de toelichting bij het BMD staat verder:

Uitgangspunt van het besluit is dat het overleg met de medezeggenschapscommissie wordt gevoerd met de intentie om over voorgenomen maatregelen overeenstemming te bereiken. De verantwoordelijkheid voor het vragen van advies over een voorgenomen maatregel ligt bij het bevoegd gezag. Als het hoofd van de diensteenheid niet het bevoegde gezag is, wordt het overleg met de medezeggenschapscommissie gevoerd door het hoofd van de diensteenheid namens het bevoegd gezag.

De locatiecommandant is niet alleen verplicht overleg te voeren met de LMC als hij voornemens is een maatregel met betrekking tot het woon- en leefklimaat door te voeren. De locatiecommandant en de LMC overleggen ook zonder dat er voorgenomen maatregelen zijn. Ze overleggen over het woon- en leefklimaat en de LMC kan met voorstellen komen voor maatregelen op dit vlak. De LMC heeft hiervoor initiatiefrecht (artikel 27 BMD).

Voorbeeld onderwerpen: ook laadpalen op de locatie

Daarbij valt te denken aan het verzoek de openingstijden van

de kantine te wijzigen, het aanbod in de kantine, het veilige gebruik van gezamenlijke faciliteiten in coronatijd, het wijzigen van paden en wegen op de locatie, het uitbreiden van het aantal parkeerplaatsen, het plaatsen van laadpalen voor elektrische auto's, het veilig/beveiligd stallen van elektrische fietsen, het wijzigen van de schoonmaak van de gebouwen, de beschikbaarheid van goede wifi, de openingstijden van de locatie, enz.

Recent is de commandantenvoorziening aangewezen als de bron waaruit het plaatsen van elektrische laadpalen op locatie gefinancierd kan worden. Het aantal laadpunten wordt per locatie bekeken. Het kan zijn dat de locatiecommandant laat inventariseren wat de behoefte is op dit vlak, het kan ook zijn dat de locatiecommandant dit overlaat aan het initiatief van de gebruikers van de locatie.

Een medewerker hoeft niet te weten wie in de LMC zit. Initiatieven, suggesties, wensen, knelpunten met betrekking tot het woon- en leefklimaat op een locatie kunnen bij de eigen MC gemeld worden. De vertegenwoordiger vanuit de MC in de LMC zal het onderwerp aan de orde stellen in de LMC vergadering.

Overzicht MC-verkiezingen

Defensie- onderdeel	Eenheid	Verkiezingen	Opgeven vóór
CZSK	Hydrografisch Opnemingsvaartuig A (HOV A)	10 mei	Gesloten
DOSCO	Paresto	10 mei	Gesloten
DOSCO	DCIOD	10 t/m 12 mei	Gesloten
CLAS	1CMICo	10 -14 mei	Gesloten
DOSCO	DC PL	17, 18, 19 mei	Gesloten
CZSK	Maritiem Hoofdkwartier (MHK)	24 mei	Gesloten
CLAS	B-cie 45 Pantserinfanteriebataljon	25 mei	Gesloten
DOSCO	Staf DPOD	2 juni	Gesloten
CLAS	OG-CLAS	7 juni	Gesloten
DMO	JIVC Landgebonden IT	7 juni	Gesloten
DMO	JIVC COC2-I&V	15 juni	Gesloten
DOSCO	DPOD	20 juni	20 april
CLSK	Air Mobility Command Vliegbasis Eindhoven	23 juni	12 mei
CLAS	DGLC	30 juni	18 mei
CZSK	OPV ROOD	5 juli	Gesloten
BS	Directoraat Generaal Beleid	1 oktober	2 juni

Hoe steekt de vork in de steel bij het door de

Steeds vaker krijgen we berichten dat vanuit de top van Defensie naar de werkvloer en de medezeggenschapscommissies wordt gecommuniceerd dat de bonden "al het overleg hebben opgeschort en nergens meer over willen praten". Klinkklare onzin.

Om uw geheugen op te frissen: Defensie legde in het laatste SOD (23 december 2020) een dermate teleurstellend bod op de overlegtafel, dat de bonden wel gedwongen waren het arbeidsvoorwaardenoverleg met de werkgever op te schorten.

We hebben u sindsdien steeds op de hoogte gehouden over de stand van zaken betreffende het opgeschorte overleg. Het is nu een goed moment om u nogmaals uit de doeken te doen wat er nog wél maar ook wat er niét meer met de werkgever Defensie wordt besproken door de bonden.

Uitzonderingen opgeschorte overleg

Het arbeidsvoorwaardenoverleg is op 23 december jl. dus krakend vastgelopen in het SOD. Bij het sluiten van de markt, wij benadrukken dat nog maar eens, bleek dat de werkgever Defensie niet meer te bieden had dan een schamele 1,25% aan arbeidsvoorwaardelijke ruimte. Een bod dat door u, maar ook door de leden van de zusterorganisaties, door middel van een enquête in overgrote meerderheid is afgewezen.

Op dat moment hadden de bonden geen andere keuze dan al het formele overleg met de werkgever Defensie op te schorten. Hierbij zijn echter wel een paar uitzonderingen gemaakt. Zo hebben de bonden aangegeven vooralsnog wel deel te blijven nemen aan

de overleggen met de Defensieonderdelen over (lopende) reorganisatieplannen. Deze vergaderingen vinden plaats per Defensieonderdeel in het desbetreffende informele overleg Reorganisaties (ioREO).

Buiten overleg in formele werkgroepen en de ioREO's spreken de bonden en Defensie ook over specifieke onderwerpen in een *setting* van een Technisch Werkgroep (TW). Een TW biedt de mogelijkheid om alvorens er daadwerkelijk besluitvorming gaat plaatsvinden in een formele werkgroep, onderwerpen verder uit te diepen en uitgebreid beelden en informatie met elkaar te delen. Technische Werkgroepen over uiteenlopende onderwerpen bestaan al geruime tijd. De bekendste zijn de technisch werkverbanden:

- Levensfasebewust personeelsbeleid,
- Buitenland,
- Kleding en uitrusting,
- Pensioencompensatie
- en de Technische Werkgroep ARBO en veiligheid (TWAV).

Recentelijk zijn daar nog aan toegevoegd de TW-en Herziening BMD en URD.

Constructieve opstelling

Als wij terugkijken naar het laatste SOD en de daarna gevolgde weg met betrekking tot de overleggen met Defensie, kunnen wij niet anders concluderen dan dat wij en onze zusterorganisaties zich al die tijd zeer constructief hebben opgesteld. Dit mede vanuit de gedachte om in dialoog te blijven totdat vanuit Defensie meer perspectief zou worden geboden om te kunnen komen tot een nieuw pakket aan arbeidsvoorwaarden.

Het opschorten van het formele overleg heeft natuurlijk een doel. Het is, zoals meermaals al door ons gezegd, het zwaarste middel dat de bonden kunnen inzetten om de wensen van

bonden opgeschorte overleg met Defensie

de achterban inzake een verbeterd pakket aan arbeidsvoorwaarden kracht bij te zetten. Een arbeidsvoorwaardenpakket waaruit wél respect en waardering voor het personeel blijkt. Het is dan onontkoombaar dat door het opschorten van het overleg onderwerpen blijven liggen of niet opgepakt kunnen worden.

Met het voorsnog wel laten doorgaan van de ioREO's proberen de bonden om de impact van het opgeschorte overleg voor het personeel en de organisatie te minimaliseren. Het blijft echter overeind staan dat er zaken blijven liggen doordat niet meer alle onderwerpen worden besproken en er geen besluitvorming meer plaatsvindt. Dit vraagt op meerdere gebieden van iedereen geduld. Maar het overleg ging en gaat nog altijd door over actuele onderwerpen die in de opvatting van zowel de bonden als de werkgever niet kunnen blijven liggen. Goed voorbeeld hiervan is dat, ondanks het opgeschorte overleg, er toch afspraken zijn gemaakt over de Tijdelijke toelage quarantainevergoeding en het al dan niet verplicht vaccineren van militairen.

Geen informele bijeenkomsten 'en marge'

De laatste weken zagen wij het effect van het opschorten van het formele overleg. Op bepaalde punten kan Defensie, nu er geen overeenstemming is bereikt, niet verder en dat wordt in de organisatie gevoeld. Vooral bij de Defensieonderdelen zagen wij dat onderwerpen die normaal gesproken in het formele overleg in Den Haag besproken worden, sluipenderwijs werden geagendeerd voor de ioREO's en dat de bonden werden gevraagd informeel af te stemmen in "*en marge bijeenkomsten*". Daarnaast werd steeds vaker een beroep gedaan op de bonden om extra ioREO's te plannen of om aan te schuiven bij informele overleggen. De vakorganisaties hebben meermaals gehoor gegeven aan het inplannen van een extra ioREO. Om duidelijkheid te scheppen hebben de bonden op 14 april jl. aan de Hoofd Directeur Personeel (HDP) laten weten

voorsnog te blijven deelnemen aan de ioREO's. Ook dat ze de bijbehorende BCO-activiteiten zullen blijven uitoefenen.

Vanaf 26 april zal dit echter beperkt worden tot de in de jaarplanning opgenomen ioREO's. Vanaf die datum, zo is Defensie nadrukkelijk te kennen gegeven, zal vanwege de bonden niet meer worden ingegaan op verzoeken om extra ioREO's te beleggen, noch aan verzoeken om informele bijeenkomsten "*en marge*" te plannen. De deelname van de centrales aan al afgesproken extra bijeenkomsten werden in dit bericht voor alle duidelijkheid ook gelijk geannuleerd. Bovendien hebben ze de HDP op het hart gedrukt in het vervolg kritisch te kijken naar de onderwerpen, die voor de in het jaaroverzicht opgenomen ioREO's worden geagendeerd. De consequenties daarvan kunnen zijn dat bepaalde onderwerpen wat de bonden betreft niet aan de orde kunnen komen voor behandeling in een ioREO.

Afweging in SCO-Def verband

Ook zal door de bonden vanaf 26 april voor alle reorganisatieplannen, die in een ioREO worden afgerond, geen gebruik meer worden gemaakt van de mogelijkheid om een plan "ter kennisname" aan te bieden aan de werkgroep REO. Concreet betekent dit dat alle plannen vanaf dat moment ter behandeling dienen te worden aangeboden aan de Werkgroep Reorganisaties (WG REO), dit is het formele overleg dat in feite wordt voorbereid door middel van de ioREO's. Per reorganisatieplan zullen de bonden vervolgens gezamenlijk in het verband van Samenwerkende Centrales van Overheidspersoneel in de sector Defensie (SCO-Def) bepalen of alsnog afgezien kan worden van behandeling in de WG REO.

Omdat (tot nog toe) vanuit Defensie een beter voorstel over arbeidsvoorwaarden uitbleef, en daar voorsnog geen zicht op is, hebben de bonden ook gemeld vanaf 26 april niet meer deel te nemen aan bijeenkomsten van de Technische Werkgroep kleding en uitrusting (TW KU).

Maar er is ook aangestipt dat er onderwerpen zijn waarover wij zeker in gesprek willen blijven met Defensie. Die betreffen met name de verdere uitwerking van de regeling pensioencompensatie en de ontwikkelingen over het pensioenakkoord. Het is dus zeker niet zo dat de bonden nergens meer met Defensie over willen praten. Maar alvorens overlegd wordt, houden wij zeer scherp de onderwerpen en de daarbij behorende belangen voor het personeel, tegen het licht.

'Herdenken als het bouwen van een brug

Herdenken kan alleen van diepe(re) betekenis zijn en de op de loer liggende 'vervlakking' door de jaren heen 'overleven', als het de rituelen die er mee gepaard gaan, overstijgt. Met dit oogmerk in gedachten probeert de Oorlogsgravenstichting (OGS) die diepere betekenis te leggen in de 4 mei-herdenkingen op de (nationale) erevelden.

Rituelen bij een plechtigheid zijn, op de keper beschouwd, 'intrinsiek' van betekenis, maar de kans is gering dat die ook na ommekomst van de ceremonie beklijft. "Maar de diepere betekenis die in een herdenking wordt gelegd blijft ons bij", legt de directeur van de OGS, generaal-majoor b.d. Theo Vleugels, uit. ACOM Journaal sprak Vleugels in het kader van de dodenherdenkingen vanwege de OGS, op 4 mei.

bij elkaar ontbreekt weliswaar maar dat verandert natuurlijk niets aan de betekenis die we aan die herdenking willen geven. Het gaat namelijk bij de *online* herdenkingen zowel om de rituelen als om de diepere betekenis. Een herdenking gebaseerd op louter en alleen maar rituelen is in feite inhoudsloos. Dan is er eigenlijk ook niets om aan elkaar over het internet aan te reiken", benadrukt de OGS-directeur.

Ook voor wat betreft het proberen een diepere 'lading' mee te geven aan de traditionele rituelen, is de OGS adequaat geëquipeerd.

Generaal-majoor der Infanterie b.d. T.W.B. (Theo) Vleugels (63) trad in 2016 aan als directeur bij de Oorlogsgravenstichting¹. Daarvoor (2012-'16) bestierde hij als Gouverneur de Koninklijke Militaire Academie (KMA) in Breda.

Vleugels' grootste uitdaging als OGS-directeur was, naar eigen zeggen, de "realisatie van de Veteranenbegraafplaats Loenen". In eendrachtige samenwerking van de OGS met de Stichting Veteranenbegraafplaats Loenen, onder voorzitterschap van Seger baron van Voorst tot Voorst, werd na jaren noeste arbeid een lang gekoesterde wens van veel veteranen realiteit. "Ja, het heeft ons een aantal jaren van de straat gehouden, zal ik maar zeggen, en als zodanig was het een grote uitdaging."

Een andere uitdaging waarvan het belang voor de toekomst niet is te onderschatten, betreft het intensief nadenken en piketpaaltjes slaan voor de nieuw in te vullen taken van de OGS 75 jaar na de Tweede Wereldoorlog. Immers de rol en wellicht ook de diepere betekenis van de erevelden is aan het veranderen. Het is zaak de kansen die deze 'kanteling' ook biedt maximaal uit te buiten. De organisatie moet zich dan ook (opnieuw) omgorden om op de nieuwe situatie te kunnen inspelen.

Online-herdenkingen

In deze tijd van door corona opgelegde (sociale) beperkingen, ge- en verboden, is op de traditionele manier herdenken en gedenken zo goed als onmogelijk. Dat geldt uiteraard ook voor de plechtige, ceremoniële dodenherdenkingen op de erevelden van de OGS op 4 mei. In 2020 werd men, voor de eerste keer in het internettijdperk, hiermee geconfronteerd.

Online herdenken bood uitkomst. Ook dit jaar is het *streamen* van de met *live* en opgenomen fragmenten aangeklede ceremonie op Nationaal Ereveld Loenen, de '*next best*' oplossing.

"Nu we niet meer zoals voorheen bij elkaar kunnen komen is de vraag hoe we de verhalen, de diepere betekenis die we aan het herdenken willen geven, bij de mensen krijgen. Gelukkig is dat vandaag de dag met de moderne technologie relatief eenvoudig. De collectiviteit van pakweg tweeduizend mensen

¹ De Oorlogsgravenstichting (OGS) werd opgericht op 13 september 1946 door dr. Anton van Anrooy (1895-1946); zijn weduwe, Hermine Gerarda de Kempener (1903-1997) werd de eerste presidente van de stichting. De OGS is opgericht met als doel de Nederlandse oorlogsgraven te onderhouden en in te richten. Maar ook om de jeugd het besef bij te brengen dat vrijheid niet vanzelfsprekend is. De stichting is belast met het onderhoud van 50.000 Nederlandse oorlogsgraven in meer dan 50 landen in 5 continenten. Niet alleen graven van gesneuvelde militairen maar ook van burgers die door oorlogsgeweld om het leven zijn gekomen. De OGS beheert bovendien ook nog 9.000 graven van geallieerde militairen.

g tussen verleden, heden en toekomst'

Verhalen uit de (voormalige) Antillen en Indonesië

De lockdown, de sociale en andere beperkingen door de coronapandemie bleken, anders dan in eerste aanleg werd gedacht, toch een minder grote uitdaging voor de Oorlogsgravenstichting. Het internet bood, zoals gezegd, creatief te benutten streamingsalternatieven.

Maar dat is toch wezenlijk anders bij gemis aan die plechtige sfeer, de ceremoniën en de collectieve beleving daarvan?

"Absoluut", beaamt Vleugels. "Die gezamenlijkheid, de beleving van 'wij zijn hier met zijn allen om iets te doen en daarover na te denken', die beleving missen we uiteraard. Maar ik herhaal: Dit is de *next best solution* die we hebben in deze tijd van pandemie en alle fysiek-sociale beperkingen die wij daardoor hebben.

Evenals vorig jaar bieden we het publiek thuis een ceremonie aan die deels bestaat uit vooraf opgenomen fragmenten en deels uit *live* fragmenten van het ereveld. Als je kijkt naar de betekenis zijn we er, denk ik, in geslaagd een heel gevarieerde herdenking aan te bieden waarbij allerlei facetten de revue passeerden."

Een van de '*lessons learned*' van de online-uitzendingen van 2020 is dat er zoveel meer mogelijk is dan het sec aanbieden van de ceremonie op het ereveld. "Wij kunnen nu", licht generaal Vleugels toe, "veel meer spelen met een variatie aan onderwerpen en facetten die we kunnen en willen belichten. Zo hebben we dit jaar muziek uit de Antillen, een verhaal uit Indonesië en verhalen uit Nederland natuurlijk. Veel meer variatie dus die op het ereveld niet is waar te maken omdat we nu wel de mensen kunnen bereiken die bij een *live* ceremonie misschien niet alles kunnen meebelevan."

De verhalen uit de Antillen en Indonesië zijn de relazen van/over oorlogsslachtoffers c.q. mensen die in het verzet zaten. Zo was vorig jaar bijvoorbeeld het verhaal van de Antilliaanse

verzetsheld George Maduro onderdeel van de 4 mei herdenking.

In alle 50.000 oorlogsgraven die de OGS onder beheer heeft, liggen, met alle respect gezegd, mensen met een verhaal, - een verhaal van verzet tegen onvrijheid, tegen de bezetter. "Het vertrekpunt van de OGS is altijd het oorlogsverhaal van de mensen", beklemtoont Vleugels. "Dat is dus ook het verhaal uit de Antillen en het verhaal uit Indonesië."

Herdenken meer dan rituelen alleen

Als herdenken niet meer is dan louter terugkijken verliest het zijn functie naarmate de tijd verstrijkt. Herdenken, is de opvatting van de OGS, kan uitstekend worden aangewend om collectief naar het verleden te kijken om aan de hand daarvan na te denken over 'vandaag de dag'. "We moeten ons afvragen", zet de directeur van de Oorlogsgravenstichting uiteen, "wat we kunnen doen om een vredige gemeenschappelijke toekomst te bewerkstelligen. Een brug slaan van 'terugkijken' naar 'nadenken' over vandaag en dan kijken hoe we tezamen de wereld van morgen kunnen vormgeven. Dat is de diepere betekenis die we ook in de herdenkingsuitzending hebben geprobeerd uit te dragen. Dat gaat veel verder dan alleen maar de rituelen: 'stil zijn; een krans leggen; een minuut stilte; het Wilhelmus', om vervolgens ieder zijns weegs te gaan. We willen en moeten de mensen aan het denken zetten, - daar komt het op neer."

Denkt u niet dat in deze coronatijd, herdenken, gedenken intenser wordt beleefd?

"Ja, daar ben ik het mee eens. Tegelijkertijd is de vraag: 'Houd je vast aan de rituelen en doe je dat zeer intens of ben je bereid naar het verleden te kijken en na te denken over vandaag en morgen'. Herdenken, stilstaan bij de volkomen onvrijheid tijdens de bezetting in de Tweede Wereldoorlog, is natuurlijk wezenlijk anders dan herdenken vanuit de beperkingen die ons vanwege de coronapandemie worden opgelegd. In deze tijd leveren we noodgedwongen iets van onze vrijheid in om onszelf en onze medemens te beschermen. Nee, bij herdenken gaat het om termen als uitsluiting, onverschilligheid, zwart-wit denken, polarisatie. Begrippen die we in het heden even vaak tegenkomen als in het verleden het geval was. Ik hoop dat het veel intenser herdenken en gedenken leidt tot grotere bewustwording van de rol die we met zijn allen kunnen spelen tegen polarisatie, tegen uitsluiting. We hopen als Oorlogsgravenstichting daar een steentje aan bij te dragen."

Organisatie herdenkingen

De Oorlogsgravenstichting neemt elk jaar de organisatie van de herdenking op het Nationaal

Ereveld Loenen² voor haar rekening. De plechtigheid op het Militair Ereveld Grebbeberg valt onder de verantwoordelijkheid van het ministerie van Defensie.

Hoofdspreker in 'Loenen' was dit jaar burgemeester Ahmed Aboutaleb (59) van Rotterdam die in feite sprak voor een 'leeg' ereveld. De OGS had het publiek nadrukkelijk verzocht niet naar 'Loenen' te komen om situaties te vermijden als bijvoorbeeld op Koningsdag jl. waarbij overvolle parken en pleinen ontruimd moesten worden. Nationaal Ereveld Loenen werd pas om 15.00 weer mondjesmaat opengesteld voor publiek.

"Mensen die er grote waarde aan hechten om naar het ereveld te gaan om bij een graf of graven te zijn, krijgen dan daartoe de gelegenheid. Uiteindelijk zijn de nabestaanden een belangrijk deel van ons bestaansrecht en als ze bij het graf willen zijn van hun familielid dan gaan wij dat zeker niet belemmeren."

Buiten Nederland waren er 4 mei-herdenkin-

Generaal-majoor b.d. Theo Vleugels,
directeur Oorlogsgravenstichting.

gen in Indonesië op de erevelden Menten Pulo in Jakarta en Kembang Kuning in Surabaya. Beide herdenkingen werden georganiseerd door de Nederlandse ambassade in Jakarta. Ook in Frankrijk was er een herdenkingsplechtigheid en wel op het ereveld Orry-la-Ville (departement Oise).

In Nederland kregen de mensen, *online* gestreamd, een "gevarieerd programma en ceremonie" aangeboden. Het gehele evenement was te volgen via *social media* en werd rechtstreeks uitgezonden door Omroep Gelderland.

Foto's: Oorlogsgravenstichting; Wikicommons.

² Nationaal Ereveld Loenen werd op 18 oktober 1949 officieel geopend door prinses Wilhelmina. Er liggen bijna 4.000 oorlogsslachtoffers. Op het ereveld liggen niet alleen militairen begraven, maar ook veel verzetsstrijders, politieke gevangenen, Engelandvaarders en slachtoffers van gedwongen tewerkstelling (Arbeitseinsatz) in nazi-Duitsland. Sinds de jaren 1980 is het ereveld ook een rustplaats voor militairen die zijn omgekomen tijdens NAVO- en VN-missies. De Nederlandse overheid is bezig om soldaten die in 'vreemde' bodem een veldgraf hebben gekregen te herbegraven op het ereveld. (Bron: Wikipedia)

Het 'dankbare werk' van de Bergings- en Identificatiedienst Koninklijke Landmacht

16

Een eenheid van Defensie is nog altijd bezig onbekende slachtoffers (militairen en burgers) van de Tweede Wereldoorlog te identificeren, - een naam te geven. Veel nabestaanden kunnen vaak uiteindelijk 'het boek sluiten' als ze, ruim driekwart eeuw na het einde van de oorlog, geïnformeerd worden over het lot van hun vermiste dierbaren.

Dankbaar werk dat sinds 1945 (toen nog als BID) verricht wordt door de uit 5 manschappen bestaande Bergings- en Identificatiedienst Koninklijke Landmacht (BIDKL). De dienst is verantwoordelijk voor het opsporen, bergen en identificatie van de slachtoffers.

50.000 identificaties

Het onderzoek van stoffelijke resten gebeurt op Kamp Soesterberg waar de BIDKL¹ is gehuisvest en onder meer beschikt over een

modern geoutilleerd laboratorium. Dat onderzoek gebeurt door 4 identificatiespecialisten die daarbij gebruikmaken van "archeologie, antropologie en militaire geschiedenis". De BIDKL slaagde er in de afgelopen 76 jaar in 50.000 vermiste oorlogsslachtoffers op te sporen en te identificeren. Onder hen gefusilleerde Nederlandse verzetslieden, door Duits afweergeschut neergehaalde Britse piloten en Duitse soldaten.

Urgentie

Naar schatting liggen nog 6.000 onbekende als vermist opgegeven WO II-slachtoffers ergens in Nederland begraven. De dienst pakt de opsporing en identificatie voortvarend aan. Mede ook omdat veel (directe) nabestaanden menselijkerwijs gesproken niet heel lang meer te leven hebben. "Gezien de leeftijd van die mensen is er geen tijd te verliezen bij dit soort projecten", verklaart kapitein Geert Jonker, commandant BIDKL, de urgentie achter de aanpak.

¹ In augustus 1945 werd de Dienst Identificatie en Berging (DIB) opgericht. (-) Onder leiding van reserve-luitenant-kolonel dr. A. van Anrooy gingen zes pelotons van elk 11 man sterk en een staf van 32 personen aan het werk. Ze borgen lichamen uit massagraven en veldgraven. Ook buiten Nederland was de DIB actief. Zo werd er vanaf juli 1947 een peloton in Duitsland ingezet om de hier omgekomen en begraven Nederlanders te repatriëren. In 1951 gingen de werkzaamheden van de DIB over naar de Gravendienstcompagnieën van het Regiment Intendancetroepen van de Koninklijke Landmacht. (-) Sinds 1995 functioneert het team onder de naam Bergings- en Identificatiedienst Koninklijke Landmacht. (Bron: Nederlands Instituut voor Militaire Historie)

De Bergings- en Identificatiedienst Koninklijke Landmacht maakt als internationaal erkend kenniscentrum deel uit van een wereldwijd netwerk. Ze adviseert over opsporing, berging en identificatie van vermisten op voormalige slagvelden en uit vliegtuigwrakken. (Bron: Defensie)

In 2020 boekte ABP een beleggingsrendement van 6,6%

Ben Groen, 'onze man' in het Verantwoordingsorgaan (VO) van pensioenfonds ABP, bekijkt en bespreekt in ACOM Journaal telkens een aantal zaken die van belang zijn voor uw pensioen.

Al met al: een uitstekend jaar

Het Verantwoordingsorgaan (VO) ABP is bezig met het jaarverslag 2020. Ruim 250 pagina's vol met de verantwoording die het bestuur aflegt over het reilen en zeilen in 2020.

Wel een lastig en vreemd jaar. Het begon met de coronacrisis. De beurzen doken meteen mee. Grote onzekerheid kwam over de wereld. Daarbij nog de turbulente verkiezingen in de USA met een, voor mijn idee, gelukkige wisseling van de wacht tot gevolg.

Ach en wee

In mijn tijd die ik nu in het VO zit, begint het zo langzamerhand een ritueel te worden waar ik maar niet aan kan wennen. Het hele jaar ach en wee over de situatie van de pensioenfondsen vooral gemeten naar de situatie van het moment. Terwijl er belegd moet worden met een horizon van 40 jaar zijn we op alle gebied wel heel erg met het nu en vandaag bezig. Dat zorgt over het algemeen niet voor een genuanceerde opvatting over welke situatie dan ook. Als ik dus naar de cijfers kijk schiet het weer door mijn hoofd: het gaat niet goed met het stelsel, de doorsneepremie (in mijn ogen de piketpaal als het gaat over solidariteit en samen) moet op de helling want individueel is de nieuwe norm. Toch nog even naar de cijfers:

- Aan premie is in 2020 ontvangen € 11,7 miljard
- Aan uitkeringen uitbetaald € 12,4 miljard

Het beschikbaar vermogen was eind 2019 € 465,6 miljard en eind 2020 € 495,3 miljard. Dat is een toename van het vermogen in het door corona geteisterde jaar met € 29,7 miljard. Inderdaad een uitstekend jaar met een rendement van 6,6 procent. En zo gaat dat nu al jaren. Er is dan ook een beschikbaar vermogen van ruim € 495 miljard.

En dan gaat de rekenrente van De Nederlandsche Bank (DNB) over deze cijfers heen. Deze rekenrente zakte van 1,32% in 2016 gestaag door naar 0,19% in 2020. Dat leidt dan tot de berekening van de pensioenverplichting van bijna € 530 miljard. Deze berekende en virtuele verplichting is sinds 2016 gestegen van € 395 miljard naar de € 530 miljard van 2020. Daar valt niet tegen op te realiseren met echt geld zolang de daadwerkelijke rendementen niet mogen tellen.

En dus wordt gesteld dat het vermogen niet toereikend. Met als gevolg dat de dekkingsgraad beneden de 100 lag eind 2020. Een trieste constatering ondanks de goede rendementen.

Hierboven staat de kern van het probleem dat gecreëerd wordt door de rekenregels. De ingelegde premie en het zeer goede rendement worden virtueel gemaakt door deze wijze van waardenen.

Wij zijn het enige land in Europa waar het op deze manier gebeurt. Over het waarom van het stapelen en ontzeggen van dit enorme vermogen aan de eigenaren (deelnemers, gewezen deelnemers en gepensioneerden) door het toepassen van deze regels op deze manier zou je bijna denken dat het de bedoeling is om een probleem te creëren. Om het nog duidelijker te maken: het beschikbare vermogen is ruim 40 keer de jaarlijkse uitkeringen. Daar komen die klotsgeluiden vandaan.

Als er in het nieuwe pensioencontract echter niets aan deze

absurde rekenregels gedaan wordt, blijft de situatie zoals die was maar wel met meer risico voor de deelnemers en geen 'zekere' uitkering.

Na de verkiezingsuitslag

Wat verandert er in Den Haag? Niet veel. Er zijn veel Tweede Kamerleden verdwenen. Bij de aanwas is er geen ervaring met het pensioendossier. De 'nieuwe' hoofdrolspelers zijn de oude. Ondanks alle verkiezingsbeloften lijkt er toch wel veel bij het oude te blijven. Ook de hoofdverantwoordelijke voor het pensioendossier blijft helaas in het centrum van de macht. Ook een beschamende uitkomst van een parlementaire enquête verandert niets. Op naar de volgende enquête.

Toch blijft, na deze verkiezingsuitslag, het dus zeker van belang om de trom te blijven roeren. Daar blijf ik toe oproepen!

Ben Groen

Uw vertegenwoordiger in het Verantwoordingsorgaan ABP

Loonkorting van 30% na het

Elke Defensiemedewerker kan ziek uitvallen. Dit betekent dat Defensie – naast de re-integratieverplichtingen die er gelden – verplicht is de bezoldiging of salaris van de medewerker volledig door te betalen.

Maar de volledige loondoorbetalingsplicht van Defensie is op grond van de rechtspositieregeling beperkt tot 12 maanden. Vanaf het tweede ziektejaar wordt door Defensie een loonkorting van 30% toegepast. Dit artikel gaat over deze loonkorting, de uitzonderingen erop en de rechtspraak.

De hoofdregel

Artikel 17 van het Inkomstenbesluit militairen (IBM) bepaalt dat de militair die na een termijn van 12 maanden nog steeds verhinderd is om de dienst te verrichten, aanspraak heeft op 70% van zijn salaris of bezoldiging. Voor burgerambtenaren bij Defensie is hetzelfde voorschrift neergelegd in artikel 26 Inkomstenbesluit burgerlijke ambtenaren defensie (IBBAD). De medewerker die na 12 maanden nog ziek is, wordt dus automatisch – na een vooraankondiging – geconfronteerd met een salariskorting van 30%. Deze loonkorting kan tot gevolg hebben dat het salaris van de Defensiemedewerker onder het minimumloon zakt. In dat geval zal het UWW op grond van artikel 1 van de Toeslagenwet (TW) het salaris tot het minimumloon aanvullen.

Uitzonderingen op de hoofdregel

Er bestaan een aantal uitzonderingen op de bovengenoemde hoofdregel. Defensie heeft de uitzonderingen beschreven in de beleidsnota 'Uitzonderingen op de korting van de loondoorbetaling bij ziekte voor de defensiemedewerker'. In de volgende gevallen heeft de medewerker recht op volledige loondoorbetaling in het tweede ziektejaar:

- als de ziekte in overwegende mate haar oorzaak vindt in de aard van de opgedragen werkzaamheden of diensten, tenzij de ziekte is ontstaan door schuld of onvoorzichtigheid. Anders gezegd, de ziekte is in

overwegende mate dienstgerelateerd. Als een dienstongeval of een bedrijfsongeval middels een militair geneeskundig onderzoek (MGO) is bevestigd, mag geen loonkorting worden toegepast;

- als loonvormende arbeid binnen het re-integratietraject wordt verricht. Loonvormende arbeid kan zijn: het feitelijk verrichten van passende werkzaamheden, het volgen van onderwijs in het kader van een erkend re-integratietraject, mits het gericht is op concrete arbeidsmogelijkheden binnen Defensie. Alleen voor de militair geldt: het volgen van een studie wordt als loonvormende arbeid beschouwd, ook als het gericht is op concrete arbeidsmogelijkheden buiten Defensie;
- Ten tijde van zwangerschaps- of bevallingsverlof of tijdens ziekte ten gevolge van zwangerschap of bevalling;
- Als de ziekte veroorzaakt of verergerd is ten gevolge van medisch verwijtbaar foutief handelen door of vanwege de Militair Geneeskundige Dienst (MGD). Deze uitzondering geldt alleen voor militairen;
- Billijkheid: In bepaalde situaties kan de commandant uit billijkheid besluiten ook in het tweede ziektejaar het salaris volledig door te betalen, bijvoorbeeld bij ernstig zieke of terminale defensiemedewerkers. Bij de hardheidsclausule moet het dus gaan om een bijzondere omstandigheid waardoor het opleggen van de loonkorting niet redelijk of billijk is te noemen (hardheidsclausule). De commandant is gehouden het Dienstencentrum Re-integratie (DC-R) om advies te vragen.

Onderzoek Bijzondere Medische Beoordelingen (BMB)

Indien u van mening bent dat uw ziekte is veroorzaakt door uw werk bij Defensie, dient u dit na uw ziekmelding bij uw commandant kenbaar te maken. De commandant verzoekt dan het bedrijf Bijzondere Medische Beoordelingen (BMB) om een medisch advies. De aanvraag gaat gepaard met een proces-verbaal van ongeval (PVO). Een rapportage medische aangelegenheden (RMA) wordt bij het verzoek gevoegd als het niet gaat om een dienstongeval of een bedrijfsongeval. Verder

eerste ziektejaar: hoe zit dat?

voegt de commandant bij het verzoek een door de defensiemedewerker getekende machtiging medische gegevens.

Proces-verbaal van Ongeval (PVO)

Uit het PVO van ongeval kan BMB opmaken dat het ongeval als een bedrijfsongeval moet worden gekwalificeerd. Het BMB-onderzoek staat beschreven in de Regeling proces-verbaal van ongeval en rapportage medische aangelegenheden.

Als de aard van de opgedragen werkzaamheden het ongeval hebben veroorzaakt en deze (normale) werkzaamheden werden uitgevoerd onder 'bijzondere omstandigheden', spreekt men van een bedrijfsongeval. Voor de kwalificatie dienstongeval moet sprake zijn geweest van 'buitengewone of daarmee vergelijkbare omstandigheden'. Het ongeval tijdens diensttijd had dan een uitzonderlijk (buitensporig) karakter en vond plaats buiten de normale kaders, bijvoorbeeld in een oorlog nabootsende situatie.

Rapportage van Medische Aangelegenheden (RMA)

Indien het BMB over onvoldoende gegevens beschikt om een onderbouwd advies aan de commandant te kunnen uitbrengen, kan het bedrijf BMB de defensiemedewerker oproepen voor een medisch onderzoek. Het onderzoek richt zich dan op de vraag of bijzondere medische omstandigheden in overwegende mate de ziekte hebben veroorzaakt.

Vooraf bij zogeheten 'grijze gebieden' als gehoorklachten, psychische klachten, psychosomatische klachten (lichamelijke klachten die vermoedelijk een psychisch verband hebben met het werk) en burn-outklachten, is het van belang uw commandant te verzoeken bij bedrijf BMB een RMA op te stellen. Als defensiemedewerker mag u ook zelf om bij de commandant om een RMA verzoeken.

Oorzakelijk verband

Het bedrijf BMB onderzoekt aan de hand van de beschikbare, medische gegevens, of er een direct oorzakelijk verband is (causaal

verband) tussen uw ziekte en de uitoefening van de dienst. Indien een dergelijk verband door BMB wordt geconstateerd, dan zal BMB aan de commandant schriftelijk adviseren dat de loondoorbetaling tweede ziektejaar rechtmatig is (voorheen 'bolletjesbrief' genoemd). Er is dan kortgezegd sprake van dienstverband.

Samenloop met het MGO

Indien eerder in de tijd door het ABP – op grond van het Besluit procedure geneeskundig onderzoek blijvende dienstongeschiktheid en pensioenkeuring militairen – is vastgesteld dat sprake is van een bedrijfsongeval of dienstongeval, moet ook het BMB deze conclusie overnemen en de commandant adviseren de 30% loonkorting achterwege te laten.

Bedenkingen en bezwaar maken

Indien u het niet eens bent met het (bindend) advies van BMB, dan kunt u binnen 6 weken bij BMB uw zogeheten 'bedenkingen' uiten. Er wordt dan door het BMB een nader onderzoek uitgevoerd en een RMA opgesteld. Nieuwe stukken of medische verslagen inbrengen, kunnen voor een andere, gunstige uitkomst zorgen. Tegen het besluit van de commandant tot 30% loonkorting, kan binnen 6 weken bij het bevoegd gezag schriftelijk bezwaar worden maken. Het is dan wel zaak dat u een gedegen medisch dossier inbrengt.

Rechtspraak

Na de bezwaarfase is het mogelijk om het besluit tot 30% loonkorting ter toetsing aan de bestuursrechter voor te leggen. Hieronder volgen ter illustratie enkele gezichtspunten uit de rechtspraak:

- De defensiemedewerker moet aannemelijk maken dat de werkomstandigheden een buitensporig karakter hadden en dus (psychisch) ziekmakend waren. Het aannemen van dienstverband vereist de buitensporigheid van de werkomstandighe-

den die naar objectieve maatstaven zijn gemeten (dan sprake van dienstverband);

- Een slechte arbeidsverhouding met arbeidsverzuim tot gevolg, kan dienstverband opleveren, mits de ziekte rechtstreeks voortvloeit uit deze ziekmakende arbeidsrelatie (ook wel geheten: 'situationele arbeidsongeschiktheid') waardoor forse psychische problemen bij de defensiemedewerker zijn ontstaan. Causaal verband tussen de (psychische) ziekte en de uitzonderlijke arbeidsomstandigheden, is dan aannemelijk (dienstverband);

- De ziekte is niet dienstgerelateerd als sprake was van een grote werkdruk, waardoor diverse medische klachten zijn ontstaan (geen dienstverband);

- Blootstelling aan lawaai gedurende een bepaalde periode en het gaandeweg ontstaan van gehoorklachten, is geen ongeval in de zin van de Regeling procesverbaal van ongeval en rapportage medische aangelegenheden (niet direct van buiten komende oorzaak). Uit de RMA kan overigens wel volgen dat dienstverband moet worden aangenomen;
- Het kortingsbesluit moet draagkrachtig zijn gemotiveerd, waaronder het medisch advies van BMB. De onderzoeksbevindingen moeten begrijpelijk zijn en geen tegenstrijdheden bevatten (anders volgt grondverklaring van het beroep).

Indien u vragen hebt over dit onderwerp of nader juridisch advies wenst, kunt u contact opnemen met de juridische dienst van de ACOM.

Royale subsidiebijdrage van Defensie aan organisatie Invictus Games 'Den Haag'

Defensie trekt de knip voor de Stichting Power of Freedom. Het departement stort 5 miljoen euro op de rekening van de stichting ten behoeve van de Invictus Games in 2022. Demissionair minister van Defensie Ank Bijleveld bekrachtigde de donatie op 16 april jl. met haar handtekening.

**INVICTUS
GAMES
DUTCH**

toe te elfder ure afgelasten van de spelen als gevolg van de coronabeperkingen. Ook lieten de landenteams van Australië, Nieuw-Zeeland en Jordanië weten vanwege de pandemie toch maar af te zien van deelname aan de Games in Den Haag om de gezondheid van deelnemers en begeleiders niet in gevaar te brengen.

Voor de organisatie van dit sportevenement met als oogmerk het herstel van fysiek en mentaal gewond geraakte militairen/veteranen, zijn subsidies en donaties van sponsors als het ministerie van Defensie, onontbeerlijk. Deelname aan de Invictus Games past in "de goede zorg" die militairen, van wie veel wordt gevraagd, verdienen. "Als eerbetoon aan de offers van onze veteranen, en die uit andere landen, steunt Defensie weer de organisatie van de Invictus Games in 2022 in Nederland", aldus minister Bijleveld.

Namens de Stichting Power of Freedom contrasigneerde haar voorzitter, luitenant-generaal b.d. Mart de Kruif, de donatieovereenkomst.

Eerbetoon aan offers veteranen

De stichting die de Invictus Games 2022 in Den Haag organiseert, zit verlegen om fondsen. Oorzaak hiervan is het tot twee keer

Uw hypotheek, onze zorg!

DFD is ruim 25 jaar dé specialist op het gebied van verzekeringen en onafhankelijk hypotheekadvies voor (ex-)militairen en hun gezinsleden. U wilt verhuizen of droomt van een eigen huis. Of u nu voor het eerst een woning huurt, koopt, verbouwt, of u verhuist naar een nieuwe woning. DFD biedt u het beste advies en de hypotheek die bij u past.

DFD biedt u zorgeloos woongenot en voordeel door:

- ✓ Expertise en zorg;
- ✓ Ook hypotheek voor militairen met een FPS fase-1 en -2 contract;
- ✓ Echt onafhankelijk en persoonlijk advies door de DFD-regioadviseur;
- ✓ Duidelijkheid en transparantie, u weet hoeveel en waarvoor u betaalt;
- ✓ Maximale zekerheid, ook voor de toekomst;
- ✓ De optimale hypotheek met de scherpste tarieven.

Bij DFD bent u verzekerd van maatwerk.

'Vrijheid komt niet vanzelf'- 'Als wij het niet doen, wie dan wel?'

Wie verre (niet ongevaarlijke) missies 'doet', heeft vaak veel te verhalen. Maar de praktijk is, dat dat maar weinig gebeurt. Ook onder de circa 600 veteranen die de Lopikerwaard (de gemeenten Woerden, IJsselstein, Montfoort, Lopik en Oudewater) telt. (Post-)actieve veteranen van uiteenlopende missies van voormalig Nederlands-Indië/Nieuw-Guinea, Libanon, Afghanistan, de Golfoorlog, Irak en Mali.

De Stichting Veteranen Lopikerwaard vatte vorig jaar het plan op om, in verband met '75 jaar Vrijheid, "iets speciaals doen", legt bestuurslid kapitein ter zee (KTZ) Jorn Bleijs uit. Zo ontstond het idee een 'veteranenverhalenboek' uit te brengen.

Dat was gemakkelijker gedacht en gezegd dan gefikst. Na een oproep meldden zich uiteindelijk 18 gegadigden van wie het verhaal in dit boek is opgetekend. Veel veteranen blijken toch hun 'missieverhaal' het liefst voor zich te houden, of denken dat anderen er niet in geïnteresseerd zijn. Het tegendeel wordt bewezen door de positieve ontvangst die dit boekje de afgelopen weken gekregen heeft. Het negentiende verhaal is een bloemlezing uit de dagboeken van een Nederlands-Indië veteraan uit de Lopikerwaard die in 2002 is overleden.

Belang van vrede en vrijheid

'Corona' en zijn (sociale) beknottingen staken een stokje voor het aanvankelijke plan om het boek op 5 mei 2020 ten doop te houden in combinatie met gastlessen op basisscholen in de regio. Dit jaar verloopt alles volgens de aangepaste plannen: de publicatie van 'Verhalen van veteranen uit de Lopikerwaard' in aanloop naar 4 en 5 mei. "Een mooi moment", verzekert KTZ Bleijs, "om op de basisscholen met de kinderen in gesprek te gaan over dit onderwerp. Op een groot aantal scholen in de Lopikerwaard verzorgen veteranen aan de hand van het boek, en hun eigen verhalen, gastlessen. Op die manier proberen ze de kinderen het belang en de noodzaak van vrede en vrijheid bij te brengen."

De verhalen in het boek kunnen worden bestempeld als reflecties op zowat alles wat de vertellers in het missiegebied is overkomen en hun 'achteraf-kijk' daarop. "Stuk voor stuk mensen die heel wat voor de kiezen hebben gehad en er toch met trots op terugkijken dat ze 'meegedaan' hebben. Er zijn (oud-)collega's bij met PTSS of die een fysieke beperking hebben opgelopen. En dan hoor je toch opmerkingen als: 'Ik heb nu tien jaar PTSS maar toch, als ze me nu zouden vragen zou ik zo weer gaan'". In het verhalenboek is ook het relaas opgenomen van Bleijs zelf, veteraan uit de Golfoorlog (1990-'91).

Overigens komen in 'Verhalen van veteranen uit de Lopikerwaard' meerdere PTSS-verhalen voor. Mensen die, vaak na een lang, moeizaam en pijnlijk proces, erkennen en accepteren dat ze PTSS hebben (gehad), zijn kennelijk meer geneigd het achterste van de tong te laten zien.

Verknocht aan missiegebied

Het leeuwendeel van de veteranen, blijkt ook uit de verhalen opgetekend door journalist Otto Beaujon, is meer of minder verknocht geraakt aan het land c.q. de regio van 'zijn' missie. Er worden dan ook, aan de lopende band lijkt het, 'terugkeerreizen' georganiseerd naar de missiegebieden (van weleer).

Jorn Bleijs, die de eindredactie van het boek voor zijn rekening nam, herinnert zich een Libanon-veteraan die zo'n retourtrip achter de rug had en tot de conclusie kwam zich daar "meer gewaardeerd en op zijn plek te voelen" dan hier in Nederland. Vooralsnog zijn 'terugkeerreizen' nog niet een activiteit die hoog op de agenda staat van de stichting.

De Stichting Veteranen Lopikerwaard heeft, mede gesteund door sponsors, subsidie van de gemeenten, 'Verhalen van veteranen uit de Lopikerwaard', in eigen beheer uitgegeven. De eerste exemplaren werden op 8 april jl. door de voorzitter van de Stichting, Bert Jansen, overhandigd aan de commissaris van de koning in de provincie Utrecht, Hans Oosters, en aan de Inspecteur der Veteranen, luitenant-generaal der mariniers Frank van Sprang.

Verloting

De Stichting Veteranen Lopikerwaard stelt drie exemplaren van 'Verhalen van Veteranen uit de Lopikerwaard' beschikbaar voor verloting onder de leden van de ACOM. Stuur een briefkaart of mail naar info@acom.nl. Vermeld daarbij uw naam, registratienummer en de titel van het boek. Reageren kan tot en met 04 juni.

'Verhalen van Veteranen uit de Lopikerwaard', 95 pagina's, € 12,50, is te bestellen via <https://www.veteranen-lopikerwaard.nl>.

Zie ook pagina 28.

Nederland is onbeschermd tegen (cyber)vijanden

“Wij besluiten iedere dag opnieuw om in een wereld van het ‘ik’, te vechten voor het ‘wij’. Dat is ons levensdoel. Een levensdoel dat ons veel brengt, maar ook grote offers vergt. Voor onszelf. En voor ons thuisfront.” Zo vatte de scheidende Commandant der Strijdkrachten (CDS) Robert Peter (Rob) Bauer het ‘militaire leven en streven’ samen.

Bauer (*“Expect the unexpected!”*) deed zijn uitspraak op 15 april II. bij de overdracht van het commando aan zijn plaatsvervanger en opvolger Luchtmachtgeneraal (helikoptervlieger) L.E. (Onno) Eichelsheim. Locatie en decor voor de ceremonie een ‘corona-aangepaste’ en dus vrijwel lege Ridderzaal “in het hart van onze democratie”, in de woorden van demissionair minister van Defensie, Ank Bijleveld.

Eerste CDS met gevechtsinsigne

De kersverse CDS op zijn beurt gaf, in zijn eerste toespraak als Commandant der Strijdkrachten een ernstige waarschuwing af.

“We voelen ons in Nederland behoorlijk veilig. Brandhaarden lijken ver bij ons vandaan. Maar dat zijn ze niet. Oekraïne, de Krim, Syrië: de gevolgen van de conflicten daar merken we ook hier. In onze economie bijvoorbeeld, maar ook in de opvang van vluchtelingen. (-) Terrorisme, cyberspionage en sabotage zijn bedrieglijk dichtbij. De naïviteit en overtuiging dat het ons niet raakt, moeten we echt ver achter ons laten.”

Generaal Onno Eichelsheim (1966 te Schiedam) is, memoreerde de minister van Defensie, “de eerste CDS ooit met een gevechtsinsigne”. Eichelsheim kreeg het ‘Insigne voor Optreden onder Gevechtsomstandigheden’ voor zijn “inzet als commandant van het Apache Detachement in Afghanistan”.

Juiste persoon in de cockpit

Dat de kersverse CDS van 2016 tot 2019 de Militaire Inlichtingen- en Veiligheidsdienst (MIVD) aanstuurde, is volgens de minister “een meerwaarde” omdat de hoogste actieve opperofficier in den lande, “al ruim kennis (heeft) over cyber, één van de terreinen waarop oorlog en conflict zich razendsnel uitbreiden.”

De krijgsmacht vormt het schild, de militaire bescherming van onze Grondwet. Wij moeten ons daar blijvend van bewust zijn. Ruim driekwart eeuw in volle vrijheid leven “is

geen garantie voor een vrije toekomst”, was de demissionaire minister van Defensie stellig. “We zullen moeten blijven vechten voor een veilige toekomst. Ik heb er alle vertrouwen in, dat de krijgsmacht ook de komende jaren, de juiste persoon in de cockpit heeft.”

Doorgaan: ‘To Soldier on’

Generaal Eichelsheim schuwde in zijn ‘aanvaardingstoespraak’ het gebruik van het wieroekvat niet in de richting van zijn voorganger, “een echte bouwer, een verbinder... iemand die niet wegkijkt als het spannend wordt, maar opstaat en het initiatief neemt.”

Eichelsheim kenmerkte zijn naar de NAVO vertrekkende voorganger verder als “een militair leider met visie, die de hoofdlijnen perfect overziet. Hij denkt vooruit en durft over ieders schaduw heen te kijken. Eigenschappen die hem zeker van pas gaan komen in zijn nieuwe functie. Maar het mooiste aan Rob - en dat wordt misschien niet altijd gezien - is dat hij veel oog en aandacht heeft voor zijn mensen. Als zij worden beschadigd, raakt hem dat diep en recht in zijn hart.”

In zijn afscheidstoespraak stond toen nog CDS Bauer onder meer ook stil bij "de collega's die ons zijn ontvallen. Aan diegenen die het hoogst mogelijke offer brachten, om te beschermen wat ons dierbaar is. (-) Zij verdienen ons grootste respect. Evenals hun familie en collega's, die de kracht hebben gevonden om door te gaan. *To soldier on.*" Later tijdens de overdrachtsplechtigheid speelde een ensemble van de Marinierskapel,

onder directie van majoor der Mariniers Arjan Tien, 'Soldier On' (nummer van de Haagse band Di-Rect) in een prachtig arrangement van Ilja Reijngoud (trombonist, componist en arrangeur). Een ontroerend moment met een ingetogen bugel solo van sergeant-majoor muzikant Jeroen Schippers.

Wij zijn de krijgsmacht

Van zijn opvolger kreeg de nieuwe 'Chairman of the NATO Military Committee', de CDS onderscheidingsvlag uitgereikt. "Het is een eerbetoon aan je leiderschap, je gedrevenheid en zorg voor onze mensen in de afgelopen jaren", aldus de nieuwe militaire primus van de Nederlandse krijgsmacht.

Ook de, eveneens vertrekkende minister van Defensie, had een verrassing (namens Zijne Majesteit de Koning) meegebracht voor luitenant-admiraal Bauer, namelijk de graad en de bijbehorende versierselen van Commandeur in de Orde van Oranje-Nassau met de Zwaarden.

CDS Eichelsheim richtte zich tot slot indringend tot zijn commandanten.

"Beste collega's, de krijgsmacht wordt competitiever... met u. De krijgsmacht kan voortblijven en innoveren... met u. U kiest om onze democratie te dienen en onze samenleving te beschermen. Ik doe dat samen met u. Wij zijn de krijgsmacht."

24

DFD is klaar voor uw toekomst!

DFD-abonnement. Helder, zeker en gemakkelijk.

Als militaire professional wilt u zekerheid en duidelijkheid over al uw militaire- en privé-risico's. DFD biedt dit. Zoals u als militair wereldwijd onze veiligheid garandeert, zo biedt het DFD-abonnement in combinatie met het DFD MaatwerkPakket de zekerheid dat uw verzekeringen en overige financiële zaken altijd en overal in orde zijn. Alles onder één dak!

Het DFD-abonnement biedt u de zekerheid van:

- ✓ Onafhankelijk en persoonlijk advies;
- ✓ Advies bij u thuis, ook 's avonds en in het weekend;
- ✓ Eén aanspreekpunt, 24/7 bereikbaar;
- ✓ Maatwerk oplossingen voor uw beroeps- en privérisico's;
- ✓ Schadeverzekeringen zonder provisie;
- ✓ Geen verrassingen. U weet precies hoeveel en waarvoor u betaalt;
- ✓ Een vlotte schadeafwikkeling;
- ✓ Gemak. U en uw thuisfront hebben er geen omkijken naar.

WOORDZOEKER

B	E	Z	D	I	E	R	I	S	IJ	P	S	E	O	T
I	R	O	T	A	N	K	E	T	S	V	L	R	R	A
N	I	T	W	I	T	A	T	I	O	L	E	O	I	S
T	S	A	R	R	E	T	I	L	D	G	E	R	G	J
E	U	S	U	J	E	T	K	H	L	N	P	G	I	E
L	X	E	L	O	V	I	E	E	A	T	E	L	N	G
L	E	P	A	K	E	G	T	I	S	Y	E	R	E	E
I	N	S	P	R	E	I	S	D	C	F	E	I	R	B
G	G	I	L	D	E	O	S	A	F	O	U	R	N	A
E	T	S	N	I	W	D	G	U	L	O	S	D	R	T
N	E	R	O	N	N	I	N	E	F	N	S	E	A	A
T	M	A	N	C	O	K	N	O	R	F	I	S	N	K
S	T	R	A	K	S	I	S	I	E	L	E	N	G	D
I	N	V	A	L	G	A	L	IJ	K	R	E	D	E	O
A	S	T	N	E	K	A	A	R	B	T	I	U	L	W

© Persbelangen W314

In deze woordzoeker staan woorden verborgen. Sommige letters worden vaker gebruikt. De overgebleven letters vormen een woord. Hoe luidt dit woord?

AIKIDO - ANGEL - ASEPSIS - BATAK - BRIEF - DIERI - EFFUSIE - EIVOL - ELGER - ENGELS - ENIGE
 ETIKET - Gilde - INLAS - INTELLIGENTSIA - INVAL - ISSUE - KAPEL - KATTIG - KLIER - KNORF
 KNUFFEL - LINKS - LIJKREDE - MANCO - NEXUS - NITWIT - NONAAN - NOREN - ONDER - ORIGINE
 RENDIER - ROTAN - SALDO - SLEEP - SOCIETEIT - SPREI - STILHEID - STRAKS - SUJET - TASER
 TASJE - TEEVEE - TEINT - TERRAS - TOESPIJS - TYFOON - UITBRAAK - WINST - WODKA - IJVERIG

© Persbelangen W314

O oplossingen kunt u inzenden tot

31 mei 2021.

ACOM Journaal, Postbus 240, 3700 AE Zeist,
 of per e-mail: puzzel@acom.nl

De oplossing van de puzzel uit ACOM Journaal #04-21 luidt: 'Vensterbank'.
 De winnaars: A. van Dijk en W. Looijenga.

Ze krijgen elk een VVV-cadeaukaart ter waarde van € 25.
 Proficiat!

70 jaar ACOM-lid

Zeventig jaar is de heer P.L. Wildt trouw lid van de AOM. Dat heugelijke feit werd onlangs gevierd en opgeluisterd met onder meer de versierselen die horen bij zo'n jubileum. Daarmee 'gewaand' togen seniorenvertegenwoordiger B. Pattynama van Regio Midden en mevrouw N. van Ginkel naar Rhenen, de woonplaats van de jubilaris.

In overeenstemming met de 'coronavoorschriften' spelde dochter Mariëlle, bijgestaan door zus Jacqueline, haar vader het insigne op. De heer Wildt diende, sinds de oprichting daarvan, bij het Depot Elektronisch Luchtmacht Materieel (DELM), te Rhenen.

ACOM-lid H.F. Schreuder mag zich scharen in de rijen van de platina jubilarissen van onze bond. 70 jaar is hij de ACOM trouw gebleven als lid. Op 21 april jl. werd het jubileumfeest gevierd bij de heer Schreuder thuis in aanwezigheid van zijn dochter. Bondsbestuurslid G. van Engelenburg was samen met mevrouw N. van Ginkel naar het Utrechtse Nieuwegein, waar de jubilaris woont, gereisd met bij zich onder meer het 70-jaar jubileum insigne en een bloemenboeket. Dochter Mirjam spelde haar vader het kleinood op. De heer Schreuder heeft in dienst van Defensie diverse functies gehad. Bij de Inspectie verbindingen, compagnies sergeant-majoor, personeelszaken bij 106 Verbindingsbataljon in Ede en vakofficier bij de Directie Personeel Koninklijke Landmacht (DPKL).

Thuisfrontdagen

Activiteiten, georganiseerd door de thuisfrontafdelingen van de Koninklijke Marine, Koninklijke Landmacht, Koninklijke Luchtmacht en Koninklijke Marechaussee. De militair en/of het thuisfront krijgt een uitnodiging voor de activiteit thuisgestuurd. Bezoekt u een militaire locatie? Dat kan alleen met rijbewijs, paspoort of id-kaart.

CZSK = Koninklijke Marine
CLAS = Koninklijke Landmacht
CLSK = Koninklijke Luchtmacht

KMar = Koninklijke Marechaussee
DOT = Defensie Organisatie Thuisfront
Pol= Nationale Politie

Datum	Tijd	Activiteit	Locatie	
mei				
15		Thuisfrontcontactdag We@Home	GEANNULEERD	
juni				
11	10.00	Thuisfrontcontactdag eFP (2 ^e)	Van der Valk, Eindhoven	CLAS
12	Volgt	Thuisfrontcontactdag RS 19 en overige missies	Volgt	CLAS
12	10.00	Thuisfrontcontactdag eFP (2 ^e)	Van der Valk, Eindhoven	CLAS
13	10.00	Thuisfrontcontactdag eFP (2 ^e)	Van der Valk, Eindhoven	CLAS
19	9.00	Thuisfrontcontactdag	Volgt	KMar/politie
26	8.15	Medaille-uitreiking Nat. Veteranendag	Binnenhof, Den Haag	DOT
30	10.00	Thuisfrontinformatiedag CBMI-21	Genm de Ruyter van Steveninckkazerne, Oirschot	CLAS
juli				
1	10.00	Thuisfrontinformatiedag CBMI-21	Genm de Ruyter van Steveninckkazerne, Oirschot	CLAS
3	Volgt	Thuisfrontcontactdag CBMI-20 (Marns)	Volgt	CLAS
7	10.00	Thuisfrontinformatiedag CBMI/NSE-21	Genm Kootkazerne, Garderen	CLAS

SENIOREN

Eerste data seniorenbijeenkomsten bekend (onder voorbehoud) Lees de informatie hieronder

Geachte seniorenleden,

Gewoonlijk publiceren wij al in februari op deze pagina de data van onze seniorenbijeenkomsten, de leeftijdsontslagdag en 64⁺dag. Dat was dit jaar niet mogelijk vanwege de corona maatregelen. Wel hebben wij aangekondigd bijeenkomsten na de zomer te gaan plannen in de hoop dat we op die data weer bij elkaar mogen komen en die data in het meinumner van ACOM Journaal (dit nummer) te zullen publiceren.

Onder deze tekst vindt u voor een aantal locaties al een datum onder voorbehoud.

Uitnodiging per mail voor degenen die een mailadres aan ons hebben doorgegeven

U ontvangt een uitnodiging per mail (of per post indien wij geen e-mailadres van u hebben) voor de bijeenkomst in de regio waarin u bent ingedeeld. Indien u vermoedt dat wij uw e-mailadres niet hebben (of als uw e-mailadres gewijzigd is) verzoeken wij u het juiste e-mailadres door te geven via info@acom.nl.

Wij houden er rekening mee dat voor bijeenkomsten in het land een aanmeldplicht geldt, ongeacht of dit op een defensielocatie is of niet. Dat betekent dat u bij de uitnodiging een opgaveformulier meekrijgt met de vraag dit in te vullen en aan ons te retourneren.

Mocht u te zijner tijd geen uitnodiging hebben ontvangen, of u wilt naar een andere bijeenkomst dan die waarvoor u de uitnodiging heeft ontvangen, dan kunt u zich altijd nog via onze website aanmelden. U zoekt op de website de seniorenbijeenkomst van uw keuze en vindt daar ook een opgaveformulier. Dit formulier kan zowel digitaal ingevuld worden als worden uitgeprint.

Aanmelden via de website kan vanaf ongeveer 6 weken voor de bijeenkomst. Als deze termijn wijzigt, laten wij u dat in ACOM Journaal en op de website weten.

Heeft u geen internet/of wilt u dit niet gebruiken, dan kunt u ons bellen voor opgave.

Wij hopen dat het goed met u gaat en hopen u dit najaar op één van de bijeenkomsten te kunnen begroeten.

Data seniorenbijeenkomsten (onder voorbehoud):

Dag	Datum	Plaats	Locatie
do	9 sept	Vught	Geniemuseum, Lunettenlaan 102, 5263 NT Vught
do	16 sept	Oirschot	Echos Home De Vrijheid, Eindhovenesdijk 33, 5688 GN
do	23 sept	Boekel (Volkel en Uden) St Agathaplein 6, 5427 AB Boekel	Vergadercentrum NIA DOMO
do	7 okt	Woensdrecht	Vliegbasis, KEK gebouw, Schuttershof Kooiweg 40, 4631 SZ Hoogerheide
do	14 okt	Assen	Kerkelijk Centrum De Bron, Einthovenstraat 28, 9402 CB
do	28 okt	Born (Meerssen en Weert)	Gemeenschapshuis Born, Prins Bisdomstraat 5, 6121 JE Born
di	2 nov	Leeuwarden	Multifunctioneel centrum Camminghastins-Camminghaburen Liewenborg 2, 8925 CK
do	4 nov	Nieuwdorp (Vlissingen e.o.)	Bevrijdingsmuseum Zeeland, Coudorp 41, 4455 AH Nieuwdorp
wo	10 nov	Ede	Open Hof, Hoflaan 2, 6715 AJ
do	11 nov	*** Gilze Rijen	Vliegbasis Gilze Rijen, Rijksweg 121, 5121 RD
di	16 nov	*** Arnhem en Nijmegen	Schaarsbergen, Oranjekazerne, Fly-inn, Clement van Maasdijklaan 5, 6816 TW
wo	17 nov	*** Regio Oost Eibergen	Kazerne Kamp Holterhoek, Zwilbroekseweg 46, 7152 CK Eibergen
do	18 nov	Steenwijk	Rabo theater De Meenthe, Stationsplein 1, 8331 GM

Voor de volgende bijeenkomsten worden nog data/locaties gezocht:

Melle, Duitsland; Ermelo e.o.; Soesterberg e.o.; leden van Regio West; en Venlo e.o.

64⁺ dag.

Leeftijdsontslagdag: zelf aangeven wens deelname

Graag organiseren wij ook een voorlichtingsdag voor degenen die binnen een jaar met leeftijdsontslag gaan, de zogenaamde leeftijdsontslagdag.

Echter omdat wij niet weten wanneer u met leeftijdsontslag gaat, kunnen wij u niet gericht uitnodigen. Heeft u interesse, laat dat ons weten via de mail senioren@acom.nl onder

vermelding van: *voorlichting leeftijdsontslag, datum leeftijdsontslag en graag uw contactgegevens, zodat wij contact met u op kunnen nemen*. Wij zullen na ontvangst van uw mail kijken of wij een individuele voorlichting voor u zullen verzorgen of een bijeenkomst voor meerdere deelnemers zullen organiseren. Wij nemen daarover contact met u op.

Aanvangstijden bijeenkomsten

Alle bijeenkomsten zijn middagbijeenkomsten die om 13.30 uur beginnen. Zaal open om 13.00 uur. Behalve de bijeenkomsten met ***, dit zijn dagbijeenkomsten.

*** deze bijeenkomsten zijnde hele dag. Opgave is hier noodzakelijk. U vindt een opgaveformulier bij de uitnodiging die u t.z.t. zult ontvangen per e-mail, of per post.

'Kerels van de stalen vuist; Wij zullen rammen met die harde knuist'

Historicus-onderzoeker Gertjan Broek¹ dook in zijn boek 'Uitschot in uniform' in de geschiedenis van de Weerbaarheidsafdeling (WA) van de Nationaal-Socialistische Beweging (NSB). In de loop der tijd ontpopte de WA zich tot 'een van de meest geduchte organisaties van politieke straatvechters'.

(Bron: NIOD Instituut voor Oorlogs-, Holocaust- en Genocidestudies)

De Weerbaarheidsafdeling werd in 1932 opgericht door Anton Mussert, de leider van de NSB. Mussert wilde met die WA, maakt Broek duidelijk, het gevoel voor orde en tucht onder de jeugdige NSB'ers opvoeren en een instrument in handen hebben om vijanden van de NSB eronder te houden. Men liet er geen gras over groeien, stak zich in uniform en ging op zoek naar tegenstanders van de NSB waarbij geen enkele vorm van (straat)geweld werd geschuwd.

'Kerels van de stalen vuist'

Het (straat)geweld van de WA was gericht en ideologisch 'gedreven'. De strijd om (politieke) macht werd niet (alleen) parlementair maar ook en wellicht meer nog op straat beslecht. Het was het gedachtegoed dat ze deelden met soortgelijke organisaties als Hitlers 'Sturmabteilung' (SA) en de 'Camicie Nere' (Zwarthemden) van de Italiaanse fascistische leider Benito Mussolini, *Il Duce*.

En in WA-gelederen klonk het strijdlied: 'Wij W.A., zijn kerels van de stalen vuist. Wij zullen rammen met die harde knuist. Wie ons belaagt, die waagt zijn kop. Wij praten niet! Wij slaan erop!' Veel 'leden' van de WA sloten zich later aan bij de Waffen-SS en trokken naar het Oostfront. Ook dienden ze bij de Landwacht, de hulppolitie van de Duitse bezetter met als belangrijkste taak het jacht maken op Joden, verzetsmensen en onderduikers.

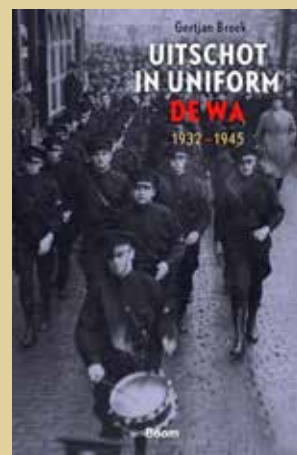
Veel WA'ers uit 'Indië'

In 'Uitschot in uniform' tekent de auteur een organisatie c.q. beweging uit, met een gewelddadige ledenachterban en aanhang, die haar wortels heeft in het fascistische gedachtegoed dat in de eerste decennia van de twintigste eeuw in Europa een vruchtbare voedingsbodem vond.

Veel Nederlandse burgers die in Nederlands-Indië waren geboren of er gewerkt hadden, sloten zich aan bij de WA. Onderwijl ontwikkelde de organisatie zich snel tot een 'eigenstandige entiteit' die zich weinig tot niets liet zeggen door Mussert (haar oprichter) en de NSB. Bedoeld om 'geweld tegen de NSB' met tegengeweld te vergelden werd de WA tot een voor de NSB-leiding oncontroleerbaar geworden geweldsmachine. Op 1 januari 1936 werd besloten de WA op te heffen.

Verloting

Boom Uitgevers Amsterdam, stelt drie exemplaren van 'Uitschot in uniform. De WA 1932-1945' beschikbaar voor verloting onder de leden van de ACOM. Stuur een briefkaart of mail naar info@acom.nl. Vermeld daarbij uw naam, registratienummer en de titel van het boek. Reageren kan tot en met 04 juni.

'Uitschot in uniform. De WA 1932-1945', Gertjan Broek, Boom Uitgevers Amsterdam 2021. 287 blz. € 24,90.

¹ Broek promoveerde in 2014 aan de Universiteit van Amsterdam op het proefschrift 'Weerkorpsen. Extreemrechtse strijdgroepen in Amsterdam, 1923-1942.'

Lidmaatschap

25 jaar lid

Recent hebben de volgende leden het ACOM-insigne voor 25-jarig lidmaatschap ontvangen:

H. van de Berg (LKOLbd), M. Bosveld (AOO), S.W.A. Dibbets (SM), S.H.L.C. van Kaathoven (SM), J.M.L. Kouwenberg (AOO), Mw. F. Lursen, W.M. Tand (SM), D.G.S. van der Velden (TLT), P.J. Verwoerd (SM).

40 jaar lid

Het ACOM-insigne voor 40-jarig lidmaatschap is onlangs uitgereikt aan:

L. van Achterbergh (SMbd), G.Q.M. Aelbers (AOObd), F.A.M. Alemans (KAPbd), A. Bastemeijer (SMbd), T.H.H.J. Diepemaat (AOObd), J.H. van der Graaf (AOObd), J.C.J. van der Ham (AOObd), M.J. Hengeveld (MAJbd), H.J.M. Heusschen (AOObd), A.H.A.M. Holthuysen (KPL-1bd), R.F. Kamerling (SM), R. van de Klomp (AOObd), W.H.M. Koevoets (AOObd), R.T.F. Martens (AOObd), A. Mellaard (AOObd), J. Middelkoop (SGT-1bd), P.J. Moerland (AOObd), V.S. Nathalia (ELTbd), H.J.R. Oogink (SMbd), W.A. Paulissen (AOObd), R. Pestman (AOObd), E.R. Pieterse (ELTbd), M.A. Sentse (AOObd), J. Tonnis (AOObd), G.J. van der Veldt (KAPbd), J.A.J.F. van der Weijden (SGTbd), C.J.J.M. de Wijs (AOObd), A. van Zessen (AOObd).

50 jaar lid

Onderstaande leden kregen het ACOM-insigne voor 50-jarig lidmaatschap opgespeld: A.M. van Bergen (AOObd), A.H. de Bode (KPL-1bd), Mw. H.M. van Bokhorst-Lansink, P.M. Brans (SMbd),

W.C. van Breugel (AOObd), M.L.P.B. van Cuijk (AOObd), Mw. J. de Graaf-Schunemann, A.H.C. van der Goore (AOObd), Mw. M. Heidanus-Stultiens, R.H. Hukom (SMbd), Mw. B.W. ter Laak-Roelfsema, T. van Lankeren (AOObd), F.L. Legierse (AOObd), M. Niemark (SGT-1bd), H.P.G. Pluijmen (AOObd), F.J. Ramachers (AOObd), L. Ringelink (AOObd), C.G. Roest (AOObd), L.P. Sopakuwa (AOObd), J.A. Tappel (AOObd), A.A.P. Vriens (KAPbd), E.F. Wild (SGT-1bd), H. van Woudenberg (KAPbd).

60 jaar lid

Voor het 60-jarig lidmaatschap werd het bijbehorende ACOM-insigne uitgereikt aan: Mw. M. van den Berg-van Ginkel, Mw. Z. Boersma-Heitmeijer, A.G. van Engelen (AOObd), P. Kermer (AOObd), Mw. S.J. Krijssse-de Nooijer, N.G.M. van Ostaden (AOObd), A.M. Schrauwen (SMbd), M.H. Schulpen (AOObd), J.A. Tiggelovend (AOObd), H. van der Velden (KAPbd), P.J. Wiegeraad (AOObd), A.J.J. Willems (AOObd).

Huwelijk

De heer R.C.P. de Betue en mevrouw W. de Betue-Holties vierden op 14 april 2021 hun 65-jarig huwelijksfeest. Adres: Ribeslaan 31, 3911 ZV Rhenen.

Op 27 mei 2021 vierden Arie en Maartje Methorst hun 50-jarig huwelijksfeest. Adres: Mulderslaan 50, 3905 GC Veenendaal.

Overledenen

Tilburg

John Binkhuysen, 90 jaar, op 21 maart.
Correspondentieadres: Henri Dunantlaan 57, 3434 CJ Nieuwegein.

Venray

Joan Mulders, 64 jaar, op 27 maart.
Correspondentieadres: Wederik 7, 5803 LT Venray.

Haarlem

Abraham de Graaff, 92 jaar, op 1 april.
Correspondentieadres: E. van Sterkenburg, Theemsstraat 52, 2014 RZ Haarlem.

Arnhem

Harm Frijlink, 86 jaar, op 8 april.
Correspondentieadres: Regenboog 55, 6661 PL Elst.

Drachten

Kornelis (Kees) Moorlag, 80 jaar, op 13 april. Correspondentieadres: Achterwei 18, 9298 RM Kollumerzwaag.

Kortenhoeft

Hermanus Johannes Gerardus (Herman) van der Burgt, 89 jaar, op 12 april.
Correspondentieadres: Familie Van der Burgt, Zandheuvel 5, 1241 JN Kortenhoeft.

Dit is het nieuwe lid van de ACOM

Naam: Voorletters:
Geboortedatum: m/v
Adres:
Postcode: Woonplaats:
Telefoon: Mobiel:
E-mailadres:
Registratienummer: Werknemer- ID:
Onderdeel:
Krijgsmachtdeel: KL KLu KM KMar
Dienstverband: Militair Reservist Burger Postactief
Rang: Salarisschaal:

- Ik heb interesse in een DFD verzekeringscheck.
 Ik ga akkoord met het doorgeven van mijn persoonsgegevens aan DFD/BOOT i.v.m. het gratis vakbondscertificaat.
 Ik heb kennis genomen van de Privacy Policy en ga hiermee akkoord.

Datum: - - Handtekening:

Als welkomstgeschenk ontvangen wij:

Nieuw lid:

- Rugzak Recon 25 liter
 Crusader Survivalset/multitool
 Zippo aansteker
 VVV-bon € 10,00

Bestaand lid:

- Rugzak Recon 25 liter
 Crusader Survivalset/multitool
 Zippo aansteker

Nieuw lid aangebracht door:

Naam:

E-mailadres:

Registratienummer:

Actievoorwaarden:

- Deze actie geldt alleen voor ACOM-leden
-Het nieuwe lid verplicht zich minimaal één jaar lid te blijven
-De waarde van het welkomstcadeau kan niet om worden gezet in contanten
-Deze actie is niet geldig in combinatie met andere acties

AANMELDEN VOOR VERZEKERINGEN BIJ UITZENDING

Al enige jaren kunnen ACOM-leden zich bij de ACOM aanmelden voor de gratis aanvullende Reis- en Ongevallenverzekering bij uitzending. Zij kunnen daarvoor bellen met telefoonnummer: 030-202032. Samen met u wordt dan bekeken of deze verzekering ook op u van toepassing is.

HET ACOM-UITZENDCERTIFICAAT EN DFD-UITZENDCHECK

Als lid van de ACOM krijgt u voor de duur van uw uitzending een gratis ongevallendeckking. Voorwaarde is dat u uw uitzending meldt. Dit doet u door uw uitzendcertificaat aan te vragen!

Het ACOM Uitzendcertificaat biedt de volgende dekking:

- € 2.500,- bij overlijden als gevolg van een ongeval;
 - € 5.000,- in geval van algehele blijvende invaliditeit door een ongeval;
- In geval van gedeeltelijke blijvende invaliditeit door een ongeval een evenredig percentage van € 5.000,-.

DFD-Uitzendcheck

Bieden uw huidige verzekeringen de gewenste dekking, ook bij een uitzending? U wilt dat uw zaken goed geregeld zijn. Als lid van de ACOM kunt u gebruik maken van de DFD-uitzendcheck. Bij de check worden uw verzekeringen gecontroleerd en ontvangt u advies. Zo bent u goed voorbereid en hebben u, uw partner of andere gezinsleden er geen omkijken meer naar. De uitzendcheck is vrijblijvend en er zijn geen kosten aan verbonden.

Waar vraagt u uw uitzendcertificaat en uitzendcheck aan?

- Ga voor het aanvragen van uw uitzendcertificaat en uitzendcheck naar url: <http://fd7.formdesk.com/dfd/ACOMuitzendcertificaat> of,
- Bel met 040 20 73 100 (kies 4) of,
- Stuur een e-mail naar info@acom.nl o.v.v. 'Ik word uitgezonden'. Geef hierin uw persoons- en postgegevens, naam uitzending, vertrek- en terugkeerdatum van uw uitzending.

Informatie over dekking en dekkingsvoorwaarden

Chubb European Group SE (Chubb)
DFD treedt op als uw aanspreekpunt; zal u verder informeren en het bewijs van dekking toesturen. Bewaar dit goed!

Goed verzekerd

Heeft u behoefte aan hogere verzekerde bedragen? Wenst u ook andere risico's, zoals repatriëring of schade aan uw privéspullen te verzekeren? Het DFD MaatwerkPakket in combinatie met het DFD-abonnement biedt de oplossing. Voor meer informatie bel met DFD of bezoek www.dfd.nl.

Plaatsing in de West

Ook voor een plaatsing in de West kunt u het ACOM-uitzendcertificaat en de DFD-uitzendcheck aanvragen

DIENSTVERLENING ACOM

Bezoekadres: Johannes Postlaan 2a, Zeist.

Postadres: Postbus 240, 3700 AE Zeist

Voor alle onderstaande diensten is het ACOM Secretariaat te bereiken onder

T: 030-2020320

F: 030-2020080

E: info@acom.nl

W: acom.nl, acom-carib.nl

Buiten kantooruren kunt u een boodschap inspreken. U wordt de eerstvolgende werkdag teruggebeld.

Afdeling Georganiseerd Overleg,

Medezeggenschap en Beleidsvorming:

Algemeen coördinator: J.A. Kropf

Medezeggenschap: drs B.R.C. van Ginkel

Afdeling Juridische Ondersteuning:

Algemeen coördinator: J.A. Kropf

De afdeling is op werkdagen telefonisch bereikbaar van 08.45 uur - 11.45 uur.

Telefonisch spreekuur senioren:

elke dinsdag en donderdag van 10.30 uur - 12.30 uur.

COLOFON

ACOM Journaal is een uitgave van de ACOM de Bond van Defensiepersoneel en wordt uitgegeven door en onder verantwoordelijkheid van het Bondsbestuur. De redactie behoudt zich het recht voor bijdragen te weigeren of te redigeren. Overname van artikelen of delen daarvan is uitsluitend toegestaan na toestemming van het Bondsbestuur.

Hoofdredacteur:

J.Kropf

Redactie:

H. Biervliet,

S. Hop

Postadres:

Postbus 240, 3700 AE Zeist

T: 030-2020320

E: info@acom.nl

W: acom.nl, acom-carib.nl

Foto's:

Mediacentrum Defensie,
ACOM Audiovisueel Archief

Vormgeving & Druk:

WS Media Groep

Waardenburg

www.wsmediagroep.nl

Advertentie acquisitie

H.A. Biervliet

Postbus 240, 3700 AE Zeist

T: 06 51 21 82 60

De Algemeen Christelijke Organisatie van Militairen (ACOM) is aangesloten bij de Christelijke Centrale van Overheids- en Onderwijspersoneel (CCOOP), de Europese Federatie van het Overheidspersoneel (EUROFEDOP) en de Stichting Werknemers- en vrijwilligersbelangen Vrede en Veiligheid (SWVV).

Algemeen Secretariaat,

Ledenadministratie:

Algemeen Secretaris: S.A. Hop

Adviseur Ethische Aangelegenheden:

Prof. dr. A.H.M. van Iersel

Pastoraal Team:

Aalmoezenier T. van der Woude

Krijgsmachtpredikant: (vacant)

Rabbin D.M. Sebbag

Pandit D. Djwalapersad

Imam G. Yalcin

Vertrouwenspersonen:

M. Bal, J. Talman-Klijnsma

A. Zwanenburg

ACOM

DE BOND VAN DEFENSIEPERSONEEL

SAMEN STERK! JUIST NU!

Elk nieuw lid krijgt niet alleen een krachtige, gedreven bond maar ook een mooie binnenkomeer: een mooi cadeau en, het kan niet op, als extraatje een cadeaubon van € 10.

En voor elk nieuw lid krijg jij als aanmelder ook een leuk geschenk. Aanmelden van je maten als lid van de ACOM doe je op onze site www.acom.nl of met de bon op pagina 29.

Maak de ACOM een nog stérkere bond met een nog kráchtiger geluid in jouw éigen belang!

JOUW BELANG: ONS WERK! JUIST NU!

Als nieuw lid en als aanmelder kun je kiezen uit een van deze welkomstcadeaus.

**MAAK JE BOND STERKER IN
DE STRIJD.
HAAL JE MATEN ERBIJ.
MAAK ZE LID!**

Boot assurantie adviseurs

Zeker en veilig in verzekeringen

ACOM-Boot al meer dan 40 jaar partners in verzekeringen.

ACOM-leden hebben een streepje voor bij Boot assurantie adviseurs. En dat al ruim 40 jaar met tal van bijzondere voordelen. Zoals het aantrekkelijke verzekeringspakket van ACOM-Boot. Op maat gesneden voor u en uw thuisfront! Scherpe premies en voordelige voorwaarden maar toch een complete dekking voor:

- > aansprakelijkheid*
- > inboedel legeringskamer*
- > doorlopende reisverzekering*
- > persoonlijke ongevallen*
- > molestdekking*
- > uitvaartkosten*

*Ook voor geldzaken bent u als ACOM-lid bij ons aan het voordeligste loket met onder meer aantrekkelijke voorwaarden en uitgekende regelingen voor lenen, sparen. **Of een hypotheek.***

Vraag een offerte aan en u weet direct hoe hoog uw voordeel kan oplopen.

Boot assurantie adviseurs BV

Zeker en veilig in verzekeringen

 (0162) 45 48 25

 (0162) 43 41 71

 info@boot-verzekeringen.nl

